

tuzvo

Časopis Technickej univerzity vo Zvolene / Ročník XXIX. / číslo 1 / 2021

ROZPOČET TUZVO NA ROK 2021 JEDNOMYSELNE SCHVÁLENÝ

4

6 PLAKETY J. A. KOMENSKÉHO
ZA ROK 2021

12 VÝSTUP Z PROJEKTU COST
ACTION ENEC ZARADENÝ
MEDZI SPRINGER NATURE
2020 HIGHLIGHTS

23 ROK AKADEMICKÉHO SENÁTU
TU VO ZVOLENE S PANDÉMIOU

TECHNICKÁ UNIVERZITA VO ZVOLENE

TUZVO

Časopis Technickej univerzity vo Zvolene

ISSN 2453-8957

VYDÁVA

Technická univerzita vo Zvolene

VEDÚCA REDAKTORKA

Ing. Ľubica Benková

PRESEDA REDAKČNEJ RADY

doc. Ing. Branislav Olah, PhD.

REDAKČNÁ RADA

Ing. Miroslava Babiaková,
PhDr. Eva Fekiačová,
Ing. Anna Hazlingerová,
PhDr. Jana Luptáková,
Ing. Magdaléna Klacková,
Ing. Mariana Krivošíková,
Ing. Zdena Mlyнарčíková

JAZYKOVÁ ÚPRAVA

PhDr. Jana Luptáková

VYDALA

Technická univerzita vo Zvolene,
Ul. T. G. Masaryka 2117/24, 960 01 Zvolene

IČO

00 397 440

DÁTUM VYDANIA

Máj 2021

Rozsah

28 strán

NÁKLAD

200 ks

TLAČ A GRAFICKÁ ÚPRAVA

Vydavateľstvo TU vo Zvolene

PERIODIKUM ŠTVRŤROČNÉ

REDAKCIA A ADMINISTRATÍVA

Referát pre vonkajšie vzťahy TU vo Zvolene,
Ul. T. G. Masaryka 24, 960 01 Zvolene,
telefón: 045/520 6103,
e-mail: benkova@tuzvo.sk

FOTO NA OBÁLKE

archív TUZVO

EVIDENČNÉ ČÍSLO

EV 5436/16

Vážené kolegyně, vážení kolegovia, milé študentky a študenti,

Spojeným úsilím viacerých osôb zodpovedných za jednotlivé organizačné a riadiace úseky, ale aj vďaka ochote všetkých zamestnancov a študentov podriaďiť sa a dodržiavať prijaté opatrenia sa podarilo zabezpečiť bezpečné pracovné podmienky na všetkých pracoviskách TUZVO, za čo vám všetkým patrí veľká vďaka.

Prvé výročie výskytu ochorenia COVID-19 na Slovensku sme si pripomenuli v čase kulminácie druhej vlny pandémie, keď bolo celé územie Slovenskej republiky v zmysle zavedeného COVID automatu zaradené do IV. stupňa varovania, a to najmä z dôvodu vysokej dennej incidencie pozitívnych prípadov, vysokého počtu pacientov s diagnostikovaným ochorením COVID-19, ktorí sú hospitalizovaní v nemocniciach a na jednotkách intenzívnej starostlivosti. Množstvo obetí tohto ochorenia prekročil na konci februára 2021 hodnotu 7 000.

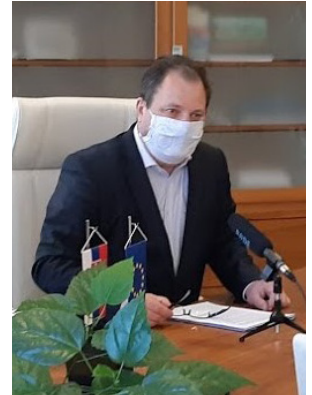
Ochorenie COVID-19 sa počas uplynulého roka nevyhlo ani zamestnancom a študentom TUZVO. Počas druhej vlny pandémie, vo všeobecnosti charakteristickej enormným nárastom počtu pozitívne testovaných osôb, postihlo toto ochorenie v období od začiatku septembra 2020 do konca februára 2021 celkovo 55 zamestnancov (8,87 % zo všetkých zamestnancov TUZVO) a 15 študentov (0,83 % zo všetkých študentov denného štúdia, resp. študentov ubytovaných v študentských domovoch TUZVO).

Z hľadiska univerzity mala pandémia najväčšie dopady najmä na oblasť vzdelávania. Už v prvej vlne pandémie boli na úrovni TUZVO prijaté viaceré opatrenia, prechod z prezenčnej na distančnú metódu vzdelávania nevnímajúc. Touto metódou bola realizovaná výučba počas celého letného semestra akademického roka 2019/2020. Prezenčná metóda výučby bola znova obnovená až v zimnom semestri nového akademického roka 2020/2021. Avšak, vzhľadom na zhoršujúcu sa epidemickú situáciu v krajine a nastupujúcu druhú vlnu pandémie vláda SR prijala začiatkom októbra 2020 opatrenia, ktoré so zámerom ochrany života a zdravia študentov a zamestnancov vysokých škôl viedli k prerušeniu prezenčnej výučby a opätovnému prechodu na dištančnú metódu vzdelávania.

Počas uplynulého roka vedenie TU vo Zvolene prostredníctvom svojho orgánu krízového riadenia, t. j. krízového štábu, na dennej báze monitorovalo vývoj epidemickej situácie na Slovensku, posudzovalo riziká spojené s prípadným uvoľňovaním prijatých protiepidemických opatrení, prijímalo opatrenia na zaistenie ochrany života a zdravia študentov a zamestnancov TUZVO.

V najbližších týždňoch a mesiacoch nás čaká ešte niekoľko výziev, na ktoré TUZVO bude musieť reagovať. Medzi tieto výzvy patrí pravidelné testovanie či očkovanie pedagogických a nepedagogických zamestnancov vysokých škôl. Pre mnohých to budú osobné výzvy, nie vždy náš vnútorný postoj bude zosúladený s týmito potrebami, avšak sme vzdelávacou inštitúciou, ktorej poslaním je vzdelávanie a pre úspešné napĺňanie našich cieľov je nevyhnutná realizácia výučby prezenčnou metódou. Základným predpokladom k návratu k prezenčnej metóde výučby je vytvorenie a udržiavanie bezpečného prostredia, v ktorom vzdelávací proces prebieha. Za najefektívnejší prostriedok na dosiahnutie čo najvyššej miery tejto bezpečnosti možno v súčasnosti označiť práve očkovanie proti ochoreniu COVID-19 jednou z dostupných vakcín.

Rudolf Kropil
rektor

4

ROZPOČET TUZVO NA ROK 2021 JEDNOMYSEĽNE SCHVÁLENÝ

6

PLAKETY J. A. KOMENSKÉHO 2021

SPRINGER NATURE

ADVANCING
DISCOVERY

12

VÝSTUP Z PROJEKTU COST ACTION ENEC ZARADENÝ MEDZI SPRINGER NATURE 2020 HIGHLIGHTS

23

ROK AKADEMICKÉHO SENÁTU TU VO ZVOLENE S PANDÉMIOU

Obsah:

SPRAVODAJSTVO

Rozpočet TUZVO na rok 2021 jednomyseľne schválený	4
Kolektívna zmluva na rok 2021 prináša pozitívne zmeny	5
Plakety J. A. Komenského 2021	6
Prvé konzorcium slovenských vysokých škôl zaregistrované	7
Stanovisko Konzorcium U10+ k zmenám vysokoškolského zákona	8
Stanovisko AS TUZVO k návrhu novely zákona o vysokých školách	8
Stanovisko prezidia SRK k zachovaniu akademickej samosprávy	9
Vyhlásenie SRK k zachovaniu akademickej samosprávy	10
Vedenie TUZVO rozhodlo o poskytnutí zľavy z poplatku za ubytovanie	10
K rekonštrukcii novely vysokoškolského zákona	11

VEDA A VÝSKUM

Výstup z projektu COST Action ENEC zaradený medzi Springer Nature 2020 Highlights	12
Prečo má popularizácia vedy zmysel	12

ZAHRANIČIE / ZAHRANIČNÁ SPOLUPRÁCA

Odštartovali sme novú spoluprácu s partnerskou univerzitou v lževsku	14
Kde sa niečo končí, tam niečo nové začína	16
TUZVO dostala pozdrav z AGATU	18
Zo života zahraničných študentov	19
Privití, usim – that is how we say hello in Ukraine	19
My great trip in Pustý Hrad	20

SPOLOČENSKÁ RUBRIKA

Významná osobnosť slovenského lesníctva – prof. Milan Saniga	21
Deň žien vo vede	22
Rok Akademického senátu TU vo Zvolene s pandémiou	23
Študentská Akademická obec Lesníckej fakulty – nová stránka študentov Lesníckej fakulty TUZVO	24
Krstní rodičia – online tradícia	25
Za pánom profesorom Štefanom Schneiderom	25
Za pánom docentom Martinom Mrenicom	26

ROZPOČET TUZVO NA ROK 2021 JEDNOMYSELNE SCHVÁLENÝ

Dňa 25. februára 2021 bol Akademickým senátom TUZVO jednomyselne schválený rozpočet univerzity na rok 2021.

Predloženiu návrhu Metodiky rozdelenia dotácie a tvorby rozpočtu TU vo Zvolene na rok 2021 na rokovanie Akademického senátu predchádzalo schválenie materiálu kolégiom rektora a vedením TU vo Zvolene. Návrh Metodiky prerokovalo a jednomyselne schválilo na svojom zasadnutí dňa 11. februára 2021 vedenie TUZVO a následne 18. februára 2021 poradný orgán kolégium rektora.

Rektor Dr. h. c. prof. Ing. Rudolf Kropil, PhD., po rokovaniach o rozpočte uviedol:

„Teší ma skutočnosť, že predložená Metodika a návrh rozpočtu boli jednomyselne schválené vo vedení univerzity, ako aj v kolégiu rektora TUZVO napriek tomu, že výška rozpočtu je znížená. Treba si však uvedomiť, že tento pokles nastal po predchádzajúcom dvojiročnom navýšení rozpočtu. Vlačajšie navýšenie prostriedkov pre TUZVO bolo takmer o 2,2 mil. eur.“

Ďalej konštatoval, že dotácia pre TUZVO na rok 2021 je znížená takmer o 2 mil. eur. Pokles dotácie pre všetky verejné vysoké školy celkovo predstavuje čiastku cca 25 mil. eur. Avšak, s veľkou pravdepodobnosťou, aj budúci rok čaká verejné vysoké školy ďalšia redukcia dotácie.

V tomto roku došlo k zmenám v Metodike rozdelenia dotácie. Konkrétne zmeny v metodike rozpisu finančných prostriedkov na rok 2021 priblížil na rokovaniach vedenia a kolégia rektor Dr. h. c. prof. Ing. Rudolf Kropil, PhD., kvestor doc. Ing. Josef Drábek, CSc., a prorektor pre pedagogickú prácu RNDr. Andrej Jankech, PhD. Prostredníctvom vypracovaných tabuliek zobrazili konkrétne zníženie jednotlivých položiek. Kvestor upozornil najmä na nevyhnutnosť potreby krytia mzdových nákladov a nevyhnutnosť optimalizácie počtu pracovných miest, čomu sa verejné vysoké školy nevyhnú.

Predseda Akademického senátu TUZVO prof. Ing. Ján Tuček, CSc., uviedol:

„Bol som prítomný počas tvorby rozpočtu. Je vypracovaný transparentne a objektívne.“

Tento princíp sa na TUZVO dlhodobo zachováva. Je to jeden z momentov, prečo sa univerzite darí prekonávať problémy. Zároveň sa prihovám za kolegiálny a univerzitný prístup. Navrhujem ísť ďalej do hlbších analýz a hľadať silnejšie riešenia ako tie, ktoré pomáhajú zdolať len tohtoročné problémy. Spoločne hľadáme riešenia v zoštíhľovaní administratívy, elektronizácii a prechode na zmeny v štruktúre a riadení.“

Tiež upozornil na to, aby dokument, ktorým sa hlbšie analýzy urobia, bol predmetom verejnej diskusie.

Ľubica Benková, Rektorát
Foto: Archív TUZVO

KOLEKTÍVNA ZMLUVA NA ROK 2021 PRINÁŠA POZITÍVNE ZMENY

Dňa 26. februára 2021 rektor Technickej univerzity vo Zvolene Dr. h. c. prof. Ing. Rudolf Kropil, PhD., a predseda Rady Univerzitnej odborovej organizácie doc. Ing. Ján Kováč, PhD., podpísali Kolektívnu zmluvu TU vo Zvolene na rok 2021 s účinnosťou od 4. marca 2021.

V Kolektívnej zmluve na rok 2021 boli oproti minulému roku kolektívnym vyjednávaním dohodnuté viaceré pozitívne zmeny:

- zamestnávateľ poskytne zamestnancovi na jeho žiadosť v prvom polroku kalendárneho roka 2021 pracovné voľno s náhradou mzdy v rozsahu 1 dňa,
- nový článok 13 Osobitné ustanovenia v čase mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu,
- doklad o vyúčtovaní platu bude zamestnancovi poskytovaný elektronicky cez portál – informačný systém SAP Sofia,
- príspevok zamestnávateľa na doplnkové dôchodkové sporenie sa zvýšil zo 16,00 € na 17,00 € mesačne,
- zamestnávateľ poskytne zamestnancovi, ktorého pracovný pomer trvá ku dňu 30. novembra 2021 najmenej šesť mesiacov odmenu v sume 100 €,
- zamestnávateľ zabezpečí svojim zamestnancom stravovanie v jedálni ŠD TU vo Zvolene a bude naň finančne prispievať z prostriedkov TU vo Zvolene vo výške najmenej 55% hodnoty jedla a zo sociálneho fondu v zmysle Zásad použitia sociálneho fondu (príloha B tejto KZ). Zamestnancom pracujúcim v noci, v dňoch pracovného pokoja a zamestnancom na základe lekárskeho potvrdenia od špecializovaného lekára o predpísanej diéte zo zdravotných dôvodov zabezpečí zamestnávateľ stravovanie prostredníctvom stravovacích poukážok,
- individuálny príspevok na regeneráciu pracovnej sily je možné využiť na športové a regeneračné aktivity, na kultúrne a športové podujatia, korekčnú optickú pomôcku, nadštandardný zdravotný výkon, pričom sa zamestnancovi tento príspevok vyplatí jedenkrát ročne vo výške 80 €, a to po predložení dokladov o platbe.

Kolektívna zmluva na rok 2021 je zverejnená na webovom sídle: Kolektívna zmluva na rok 2021

Lubica Benková, Rektorát
Foto: archív TUZVO

Zľava: rektor TUZVO prof. R. Kropil a predseda Rady Univerzitnej odborovej organizácie J. Kováč

PLAKETY J. A. KOMENSKÉHO 2021

Rektor TU vo Zvolene Dr. h. c. prof. Ing. Rudolf Kropil, PhD., v roku 2014 obnovil tradíciu oceňovania pedagogických zamestnancov Technickej univerzity vo Zvolene pri príležitosti Dňa učiteľov. Deň učiteľov, ktorý si pripomíname v deň narodenia učiteľa národov Jána Amosa Komenského, je vyjadrením uznania práce všetkých pedagogických pracovníkov, pre ktorých je práca poslaním.

Po schválení návrhov vedením univerzity rektor TUZVO prof. Rudolf Kropil udelil Plaketu J. A. Komenského za mimoriadny prínos v oblasti vzdelávania na Technickej univerzite vo Zvolene nasledujúcim učiteľom:

Ing. Ľubomírovi Bútorovi, PhD., z LF

Za dlhodobý prínos v oblasti pedagogického procesu, vedenie veľkého množstva záverečných prác študentov, výučby predmetov z oblasti poľovníctva, svetového poľovníctva, manažmentu a ochrany zverí v prvom a druhom stupni vysokoškolského vzdelávania. Zabezpečoval rozvoj študijného programu aplikovaná zoológia a poľovníctvo, ktorý si neustále zachováva záujem zo strany uchádzačov o štúdium. Ing. Bútor zabezpečoval prípravu a publikovanie kvalitných učebných textov, ktoré sú nenahraditeľným zdrojom informácií pre študentov na Lesníckej fakulte.

doc. Ing. Petrovi Jaloviarovi, PhD., z LF

Za vysoko kvalitný pedagogický prístup, o ktorom svedčí množstvo pozitívnych ohlasov zo strany študentov, slušný a ľudský prístup a vysoký záujem o vedenie záverečných prác. Ako garant sa podieľa na rozvoji a zabezpečovaní kvality študijného programu lesníctvo na bakalárskom stupni štúdia. Ako gestor zabezpečuje predmety z oblasti pestovania lesa, pestovnej analytiky a prírode blízkeho pestovania lesa. Doc. Jaloviar je zároveň autorom a spoluautorom viacerých učebných textov a monografií v odbore pestovania lesa.

prof. Ing. Jozefovi Kúdelovi, CSc., z DF

Za celoživotné dielo vo výchovno-vzdelávacej činnosti a tvorivú

vedeckovýskumnú činnosť prepojenú s výchovou mladých potenciálnych vedcov. Pod jeho vedením vyrástli desiatky úspešných riešiteľov ŠVOČ, bakalárov a diplomantov. Navyše tvorivá činnosť jeho doktorandov je známa nielen v odbornej komunite, ale aj v širokej verejnosti drevárskeho priemyslu. Počas svojej kariéry na TU vo Zvolene významne posunul poznatky v oblasti povrchových vlastností dreva a drevných materiálov a prispel tak k zviditeľneniu univerzity v medzinárodných vedeckých kruhoch.

Ing. Veronike Veľkovej, PhD., z DF

Za obetavú pedagogickú činnosť, aktívne využívanie nových metód vo výučbe počas dištančného vzdelávania, kvalitné vedenie záverečných prác a všestrannú pomoc študentom pri predchádzaní a riešení študijných aj mimoškolských problémov.

doc. Ing. Branislavovi Olahovi, PhD., z FEE

Za pedagogickú činnosť, podieľanie sa na vytváraní študijných programov a za zanietý prístup pri vyučovaní predmetov v oblasti krajinskej ekológie, geoekológie, ekosystémových služieb a socioekonomickej geografie. Predmety s týmto zameraním sú na Fakulte ekológie a environmentalistiky nosnou súčasťou študijných programov ochrana a využívanie krajiny a ekológia a ochrana biodiverzity.

Mgr. Zlate Androvičovej, CSc., z FEE

Za dlhoročnú a veľmi intenzívnu pedagogickú činnosť v rámci študijných programov všetkých fakúlt, ako aj univerzitného študijného programu. Mgr. Androvičová vyučuje predmety

so zameraním na sociológiu, environmentálnu etiku, filozofiu spoluzitia človeka a prírody a filozofiu poznania, ktoré významným spôsobom dopĺňajú vedomosti, rozhľad a kompetentnosti študentov Technickej univerzity vo Zvolene.

doc. Ing. Miroslave Ťavodovej, PhD., z FT

Za vysoko odborný a entuziastický prístup pri edukácii predmetov v oblasti výrobných technológií a materiálov. Udelenie plakety je súčasne ocenením aktivít doc. Ťavodovej, ktoré významným spôsobom prispievajú k úzkemu prepojeniu výučby na Fakulte techniky s požiadavkami priemyselnej praxe.

doc. Ing. Richardovi Hnilicovi, PhD., z FT

Za úspešnú pedagogickú prácu a inovatívny prístup pri uplatňovaní nových metód vo výučbe predmetov v oblasti technického manažmentu s akcentom na implementáciu princípov vyučovania orientovaného na študenta.

Rektor prof. Rudolf Kropil ďakuje oceneným učiteľom za dlhoročnú výchovno-vzdelávacu činnosť, skvalitňovanie výučby a jej prepojenie s potrebami praxe.

Plakety si ocenení pedagógovia prevezmú na najbližšom prezenčnom zasadnutí vedenia Technickej univerzity vo Zvolene.

Vedenie univerzity vyjadruje srdečné blahoželanie všetkým pedagogickým zamestnancom univerzity ku Dňu učiteľov a osobitne oceneným učiteľom.

Vo Zvolene dňa 29. marca 2021

Ľubica Benková, Rektorát

Foto: archív TUZVO

PRVÉ KONZORCIUM SLOVENSKÝCH VYSOKÝCH ŠKÔL ZAREGISTROVANÉ

Dňa 22. januára 2021 Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky zapísalo do registra vysokých škôl nové združenie desiatich slovenských vysokých škôl pod názvom Konzorcium slovenských vysokých škôl, skrátene U10+. Tým sa zavŕšil proces vzniku prvého konzorcia univerzít na Slovensku, ktorý sa začal približne pred dvomi rokmi.

Členmi konzorcia sú Ekonomická univerzita v Bratislave, Katolícka univerzita v Ružomberku, Prešovská univerzita v Prešove, Technická univerzita vo Zvolene, Trenčianska univerzita Alexandra Dubčeka v Trenčíne, Trnavská univerzita v Trnave, Univerzita J. Seleyho v Komárne, Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici a Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave.

Konzorcium má takmer 4-tisíc tvorivých zamestnancov, viac než 50-tisíc študentov a približne 60-percentný podiel na financovaní slovenských univerzít a SAV z prostriedkov Horizontu 2020. Vytvára podmienky na plnenie európskych štandardov zvyšovania kvality vzdelávania a realizáciu širokého spektra výskumu, využívanie ľudských a finančných zdrojov, podporu digitalizácie, budovanie infraštruktúry a posilnenie synergie vlastných kapacít.

Konkrétna spolupráca sa orientuje napríklad na vytváranie spoločných študijných programov, celoživotné vzdelávanie, podmienky fungovania vnútorných systémov na zabezpečovanie kvality, budovanie vedeckých parkov

a špičkových tímov, vybavenie laboratórií, či realizáciu spoločných vedeckých projektov.

Prioritným záujmom konzorcia je ďalej komplexná starostlivosť o študentov, ich profesionálny i osobnostný rozvoj, uplatnenie a študentský život.

Pre kvalitných uchádzačov o štúdium na vysokej škole znamená toto spoločenstvo

univerzít atraktívnu ponuku študovať a žiť na Slovensku. Konzorcium má silnú ambíciu stať sa významnou názorovou autoritou pri formovaní stratégií a politik na riešenie najdôležitejších spoločenských otázok na regionálnej, národnej a medzinárodnej úrovni.

Ľubica Benková, Rektorát
Foto: Free Pixabay.com, archív TUZVO

STANOVISKO KONZORCIA U10+ K ZMENÁM VYSOKOŠKOLSKÉHO ZÁKONA

Konzorcium slovenských vysokých škôl U10+ prijalo stanovisko k hlavným okruhom zmien a doplnení zákona o vysokých školách navrhnutých MŠVVaŠ SR 17. februára 2021.

Všeobecné hodnotenie návrhu v súvislosti s novým začínajúcim komplexným systémom akreditácie a požiadavkami na kvalitu vysokoškolského vzdelávania opierajúceho sa o európske normy kvality, ktorú očakávajú v čoraz vyššej miere uchádzači o štúdium na Slovensku, ale aj mladí učitelia a vedci rozhodujúci sa zostať na Slovensku alebo odísť do zahraničia, so súčasným znižovaním štátnych dotácií vysokým školám, novým spôsobom hodnotenia vedy, výskumu a umeleckej činnosti a pripravovanými zmenami vo financovaní vysokých škôl sa navrhované inštitucionálne zmeny zákona o vysokých školách zasahujúce uznávané princípy akademickej slobody a autonómie javia ako vzájomne nesúladné kroky vysokoškolskej reformy, ktorá sa pri takom počte a kvalite nových reformných prvkov stáva príliš veľkou záťažou pre vysoké školy na Slovensku v krátkom čase. Reforma tým môže strácať svoje smerovanie a minúť svoj cieľ.

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky pripravovalo dlhodobejšie návrh novely zákona číslo 131/2002 Z. z. o vysokých školách, ktoré až po formulácii celého textu začalo diskutovať s reprezentáciami vysokých škôl, Slovenskou rektorskou konferenciou, Radou vysokých škôl a Študentskou radou vysokých škôl. Nie je ďalej verejne známe, kto pripravoval návrh novely, ktorý sa priebežne nekomunikoval s vysokými školami, naopak, text sa utajoval až do posledných dní. K textu návrhu nebola k dispozícii verzia s vyznačenými zmenami, ani dôvodová správa, ktorá by mohla lepšie vysvetliť zámery autorov návrhu. Reforma vysokého školstva je dobrou myšlienkou, ide však o mimoriadne zložitý proces, ktorý vyžaduje presnú koordináciu a súčinnosť štátu s vysokými školami. Škoda však, že do tohto procesu tvorby nových pravidiel vysokoškolského vzdelávania neboli zapojení tí, ktorých sa to bezprostredne týka, teda vysoké školy.

Predložený návrh novely zákona o vysokých školách je zmenou, ktorá podstatne zasahuje do života 35 vysokých škôl, ich zamestnancov a študentov. Vysoké školy majú určité regulačné nastavenie, ktoré by sa prijatím návrhu v extrémne krátkom čase stalo minulosťou. Zmenili by sa podmienky ich činnosti práve vtedy, keď sa prispôbujú veľmi náročnému novému komplexnému systému akreditácie s požiadavkami na kvalitu vysokoškolského vzdelávania opierajúcimi sa o európske normy, ale aj novým cestám hodnotenia vedy, výskumu a umeleckej činnosti vychádzajúcim z britského hodnotiaceho systému REF a pripravovaným zmenám vo financovaní vysokých škôl.

Nie všetky zmeny, ktoré novela prináša, sú samozrejme podrobované kritike a vysoké školy sa usilujú objektívne vnímať osobitne každú časť navrhutej úpravy. Príkladom môže byť pozitívne hodnotená nová inštitúcia tehotenského štipendia podľa § 96b alebo časti úpravy, voči ktorým sa nevznášajú žiadne námietky, resp. sa odporúčajú len vylepšenia. Na druhej strane, podstatná miera nových úprav vyžaduje prehodnotenie. Napríklad viaceré široké inštitucionálne zmeny zákona o vysokých školách, spôsob voľby rektora

vysokej školy, či schvaľovanie jej rozpočtu štátom obsadzovanou správnu radou, či rušenie konzorcií vysokých škôl, ktoré si novú životnú synergiu v prospech študentov a kvality vzdelávania a vedy v konsenze s predstavami štátu želali, a aj ju realizujú, znamenajú striktné štátne zásahy do štátočnej a v Európe uznávanej personálnej, finančnej i inštitucionálnej autonómie vysokých škôl. Takéto zásahy by iste neunikli pozornosti európskych akademických orgánov, ktorých sme súčasťou (ENQA, EQAR) a v ktorých požadujeme členstvo, či registráciu práve v súvislosti s reformou akreditácie vysokých škôl.

Navrhovanými zmenami by sa ďalej súčasne rušilo niekoľko zásadných dlhodobých aplikovaných princípov a úprav postavenia a činnosti vysokých škôl (akreditácia, financovanie, inštitucionálne zmeny a správa vysokej školy, grantové inštitúcie), pričom jednotlivé úpravy nie sú vzájomne v súlade.

Vysokoškolská reforma by sa pri takom počte a obsahu nových reformných prvkov mohla stať príliš veľkou a málo koordinovanou záťažou pre vysoké školy na Slovensku v krátkom čase, a tým by mohla strácať svoje ciele a prekračovať realnosť plánov.

Konzorcium U10+
Foto: archív TUZVO

STANOVISKO AS TUZVO K NÁVRHU NOVELY VYSOKOŠKOLSKÉHO ZÁKONA

Akademický senát Technickej univerzity vo Zvolene prijal na svojom zasadnutí, ktoré sa konalo 25. februára 2021 stanovisko k návrhu novely zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách.

Akademický senát Technickej univerzity vo Zvolene vyjadruje zásadný nesúhlas s návrhom novely Zákona o VŠ a s úplnou absenciou verejnej diskusie pri jeho príprave. Pripája sa k stanoviskám Rady vysokých škôl SR a Slovenskej rektorskej konferencie.

STANOVISKO PREZÍDIA SLOVENSKEJ REKTORSKEJ KONFERENCIE K ZACHOVANIU AKADEMICKÉJ SAMOSPRÁVY

Prezídium Slovenskej rektorskej konferencie (SRK) konštatuje, že SRK nebola prizvaná k príprave novely vysokoškolského zákona. Prezident SRK a rektor TUZVO Rudolf Kropil rokoval o neoficiálnej verzii návrhu novely vysokoškolského zákona 25. januára 2021 s predstaviteľmi ďalších orgánov reprezentácie vysokých škôl – predsedom Rady vysokých škôl Martinom Putalom a predsedom Študentskej rady vysokých škôl Filipom Šuranom.

Predstavitelia orgánov reprezentácie vysokých škôl sa dohodli na spoločnom postupe pri vyjadrení sa k novele vysokoškolského zákona po jej zverejnení. Dňa 28. januára 2021 z iniciatívy SRK prijal prezident SRK minister školstva, vedy, výskumu a športu SR Branislav Gröhling. Jedným z bodov rokovania bola aj novelizácia vysokoškolského zákona. Minister deklaroval, že po finalizácii návrhu novely bude táto predložená SRK. Minister školstva prisľúbil svoju účasť na zasadnutí SRK, na ktorom rektorkám a rektorom vysvetlí navrhované zmeny.

Prezídium SRK však so znepokojením konštatuje, že závažné legislatívne zmeny v oblasti vysokého školstva sa pripravujú a prijímajú v období pandémie. Teda v čase, keď nie sú vytvorené podmienky na širokú verejnú diskusiu akademickej obce a jej akademickej samosprávy, ktorej sa tieto

prípravované zmeny bytostne dotýkajú a výrazne ju obmedzujú. Prezídium SRK preto vyzýva kompetentné orgány, aby k pripravovaným legislatívnym zmenám začali verejnú diskusiu so všetkými reprezentáciami vysokých škôl, členmi akademickej obce vysokých škôl a univerzít a aby pri svojich návrhoch akceptovali názory, ktoré z týchto diskusií vzniknú.

Prezídium SRK očakáva, že v zmysle platného zákona o vysokých školách minister školstva predloží návrh novely na vyjadrenie orgánom reprezentácie vysokých škôl a vytvorí dostatočný priestor na odbornú diskusiu o navrhovaných opatreniach v akademickej obci. Európske univerzity majú spoločné základné hodnoty, úctu k poznatkom a dôkazom, kritické myslenie a otvorenú diskusiu, akademickej integritu a etiku, akademickej

slobodu a inštitucionálnu autonómiu.

SRK chápe akademickej samosprávy ako zdroj profesionálneho prístupu k výkonu celého rozsahu činností vysokých škôl a súčasne ako garanciu politickej neutrality, ktorá je nevyhnutným predpokladom slobody kritického myslenia o svete a jeho vedeckého skúmania. Tieto hodnoty sú základom všetkých aktivít univerzity ako takej. Ich vyváženie s legitímnymi spoločenskými očakávaniami a ochrana pred neprimeranými vonkajšími zásahmi sú spoločnou úlohou zodpovedných politikov a zástupcov akademickej obce. SRK pokladá akademickej slobodu a autonómiu univerzít a vysokých škôl za základné prvky organizácie vysokoškolského vzdelávania tak, ako to zdôrazňuje aj Európska asociácia univerzít v duchu Magny Charty Univerzít.

VYHLÁSENIE SRK K ZACHOVANIU AKADEMICKÉJ SAMOSPRÁVY

Rektorky a rektori slovenských vysokých škôl na svojom 94. zasadnutí v Banskej Bystrici prijali vyhlásenie k zachovaniu akademickej samosprávy.

Slovenská rektorská konferencia (SRK) sa oboznámila s „Národným integrovaným reformným plánom“ Ministerstva financií SR a v časti Vysoké školy ho považuje za solídny základ verejnej diskusie. Mnohé myšlienky v tomto dokumente vnímame pozitívne. Stotožňujeme sa s potrebou inovovať a spružniť systém riadenia vysokých škôl formou posilnenia manažérskych prvkov a rozumného vyváženia kompetencií orgánov akademickej samosprávy. V žiadnom prípade sa nemôžeme stotožniť s navrhovaným oklieštením akademickej samosprávy. V navrhovanej verzii ho vnímame ako faktický koniec autonómnosti vysokého školstva v SR.

Vyjadrujeme kategorický nesúhlas s navrhovaným modelom, v ktorom sa voľba akademickej funkcionárov presúva z rúk akademickej senátov na novokreované správne rady. Akademickej slobody stelesnené v systéme akademickej samosprávy považujeme za zásadný výtvarok Novembra 1989 a za nadviazanie na akademicke privilegia stredovekých univerzít, k odkazu ktorých sa hrdo hlásime. Vysoké školy sú nositeľmi princípov humanizmu, altruizmu, slobody a ľudskej dôstojnosti. Zachovajme si aj do budúcnosti tieto princípy pri riešení neľahkých úloh, ktoré našu spoločnosť čakajú. Veríme, že vysoké školy zohrajú v tomto procese rovnako nezastupiteľnú úlohu ako v minulosti.

V Banskej Bystrici 6. októbra 2020
Prezídium Slovenskej rektorskej konferencie
Foto: archív SRK

VEDENIE TUZVO ROZHODLO O POSKYTNUTÍ ZĽAVY Z POPLATKU ZA UBYTOVANIE

Študentom Technickej univerzity vo Zvolene je dlhodobo poskytnutá zľava z poplatku za ubytovanie.

Vedenie TUZVO na svojich rokovaní postupne schválilo poskytnutie zľavy z poplatku za ubytovanie na mesiace január – marec 2021 vo výške 100% pre študentov, ktorí dočasne opustili ubytovacie priestory TUZVO a uzatvorili Dodatok č.1 k Zmluve o ubytovaní na akademický rok 2020/ 2021.

Aj keď niektoré vysoké školy na Slovensku vyberajú poplatky za ubytovanie od študentov, ktorí nemôžu využívať služby študentských domovov, na Technickej univerzite tomu tak nie je. Vedenie univerzity sa snaží aj takouto formou vyjsť v ústrety študentom a nezaťažovať ich rozpočet výdavkom za službu, ktorú nemôžu využívať z dôvodu zavedených prísnych opatrení na zabezpečenie ochrany zdravia pred šírením ochorenia Covid-19. Na druhej strane však pre vedenie TU vo Zvolene vzniká úloha nájsť dodatočné zdroje na takto vzniknutý deficit v rozpočte univerzity.

Lubica Benková, Rektoriát

K REKONŠTRUKCII NOVELY VYSOKOŠKOLSKÉHO ZÁKONA

Dňa 2. marca 2021 sa na pôde Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR v Bratislave stretol prezident Slovenskej rektorskej konferencie a rektor TUZVO Rudolf Kropil spolu s ostatnými predstaviteľmi orgánov reprezentácií vysokých škôl – predsedom Rady vysokých škôl Martinom Putalom a predsedom Študentskej rady vysokých škôl Filipom Šuranom, s ministrom školstva Branislavom Gröhlingom. Rokovali o postupe pri rekonštrukcii návrhu novely zákona č. 131/2002 Z. z. Prítomný na rokovaní bol aj štátny tajomník Ľudovít Paulis.

Na tlačovom brífingu, ktorý sa konal po rokovaní, štátny tajomník vyzdvihol prínos konštruktívneho stretnutia orgánov reprezentácií VŠ. Všetci sa zhodli na tom, že slovenské vysoké školy potrebujú zmeny a reformy a je v ich spoločnom záujme na týchto zmenách sa podieľať. Prísľúbil, že k politizácii na vysokých školách po zmene vysokoškolského zákona nedôjde.

Rektor TUZVO a prezident SRK Rudolf Kropil konštatoval:

„Zásadné výhrady, ktoré orgány reprezentácie vysokých škôl k predloženému návrhu novely vysokoškolského zákona mali, sa podarilo zvrátiť. Predstavitelia Ministerstva školstva garantujú zachovanie akademickej samosprávy.“

Účastníci rokovania sa dohodli na spoločnom postupe všetkých reprezentácií pri reforme vysokého školstva na Slovensku, pričom prezident SRK ponúkol odborné kapacity z radov rektorov, ktorí sa na rekonštrukcii novely zákona o vysokých školách budú podieľať.

„Verím, že novela zákona bude v súlade s moderným definovaním „univerzity“ ako samosprávnej inštitúcie, ako to deklaruje Magna Charta Universitatum, ako aj odporúčania Európskej asociácie univerzít,“ dodal Rudolf Kropil.

Predseda RVŠ Martin Putala ocenil, že sa podarilo dohodnúť na spoločnom konštruktívnom dialógu pri nastavovaní zmien vo vysokom školstve. Deklaroval, že akademická obec má úprimný záujem o zvyšovanie kvality vysokého školstva na Slovensku.

Predseda ŠRVŠ Filip Šuran uviedol, že dané stretnutie vníma veľmi pozitívne. Študenti vidia priestor, kde sa vysoké školy môžu zlepšiť, a prinesú rôzne návrhy, ako vysoké školstvo vylepšiť. Zároveň vyjadril potešenie zo spoločnej diskusie, na konci ktorej bude zákon, ktorý posunie vysokoškolské vzdelávanie na Slovensku dopredu.

Lubica Benková, Rektoriát
Foto: archív MŠVVaŠ SR

Zľava: Ľ. Paulis, R. Kropil, F. Šuran, M. Putala, B. Gröhling

Výstup z projektu COST Action ENEC zaradený medzi Springer Nature 2020 Highlights

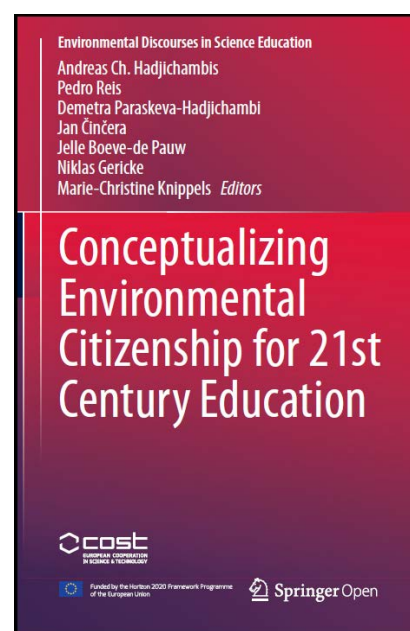
S potešením chceme informovať, že kapitola „Economic Dimensions of Environmental Citizenship“ z publikácie vydavateľstva Springer bola zaradená medzi Springer Nature 2020 Highlights, t. j. k výberu najpopulárnejších článkov a kapitol kníh publikovaných v minulom roku. Autormi kapitoly sú Vladislav Kaputa (Slovensko), Katharina Lapin (Rakúsko), Florian Leregger (Rakúsko) a Haris Gekić (Bosna a Hercegovina).

Kapitola je súčasťou publikácie „Conceptualizing Environmental Citizenship for 21st Century Education“, ktorá je jedným z viacerých výstupov projektu COST Action ENEC: European Network for Environmental Citizenship (CA16229), do ktorého je zapojený aj riešiteľský kolektív z Katedry marketingu, obchodu a svetového lesníctva Drevárskej fakulty Technickej univerzity vo Zvolene v zložení: Vladislav Kaputa, Hubert Paluš, Hana Maťová a Mikuláš Šupín.

Kniha (a uvedená kapitola) je prístupná prezenčne v univerzitnej knižnici SLD a online na: https://link.springer.com/chapter/10.1007%2F978-3-030-20249-1_3#copyrightInformation.

V rámci spomínaného projektu COST (ENEC) je plánovaná vedecká kaviareň (scientific cafe), ktorá sa má uskutočniť na pôde TUZVO. Témou vedeckej kaviarne bude: Economic dimensions of Environmental Citizenship (Ekonomické dimenzie environmentálneho občianstva).

Vladislav Kaputa, DF

Prečo má popularizácia vedy zmysel

Milí kolegovia,

v tomto príspevku by som sa chcel s Vami podeliť o zaujímavé skúsenosti pri popularizácii našich vedeckých výstupov. Myslím si totiž, že túto aktivitu podceňujeme a nerobíme ju dostatočne. Prosím, vnímajte moju výpoveď ako spôsob podeliť sa s Vami o osobnú skúsenosť a povzbudiť Vás k popularizácii Vašej práce.

Popularizácia vedy je dôležitá činnosť, pretože jednoduchou formou približuje laikom nové poznatky a ozrejmuje zmysel vedeckej práce. Bez takejto činnosti by v spoločnosti mohol prevážiť pocit, že výskum nemá zmysel, že naň vynakladáme zbytočné prostriedky. Pokleslo by vnímanie dôležitosti odborníkov a odborných inštitúcií pre dobre fungujúcu spoločnosť. O význame vedy pre spoločnosť a chod krajiny, jej spravovanie a vývoj by sa dalo písať veľa. Chcem však pozornosť upriamiť na nás samotných, nás odborníkov. *Robíme dosť pre to, aby náš kredit neupadal? Informujeme spoločnosť o tom, čo vlastne robíme? Prispievame šírením osvetky k napredovaniu celej spoločnosti? Myslím si, že by sme sa v tom mali zlepšiť.*

Moja najväčšia osobná skúsenosť s popularizáciou vedy v zahraničí, ako je to pre nás Slovákov v mnohom najčastejšie, je z prostredia Českej republiky. Existuje tam napríklad niekoľko veľmi zaujímavých popularizačných časopisov, ako Vesmír, Živa, Veronika a pod. Odborné inštitúcie majú napríklad vlastné kanály na Youtube, vrátane Fakulty lesníckej a dřevarašské, České zemědělské univerzity v Prahe. Moji známí z ČR, s ktorými spolupracujem, bežne prispievajú do týchto časopisov alebo sa podieľajú na príprave popularizačných videí. Jedným zo základných a najjednoduchších spôsobov informovania verejnosti o výsledkoch našej práce je však čosi ako tlačová správa. Neraz je už súčasťou aj kvalitných časopisov, a to vo forme tzv. *behind story*. Teda ľudskou rečou prerozprávaný hlavný odkaz vedeckého článku. Ale aj samotné odborné inštitúcie v krajinách, ktoré sú nám vo vede vzorom, celkom bežne zverejňujú tlačové správy o dosiahnutých publikačných úspechoch. Mám takú skúsenosť z Nemecka, Švajčiarska, či Belgicka. Vôbec to nemusí byť publikácia v najprestížnejších svetových časopisoch.

Na základe týchto skúseností som sa rozhodol postupovať podobne. Moja expertiza je z oblasti výskumu biodiverzity a druhového zloženia vegetácie lesov mierneho pásma v kontexte využívania lesov človekom a vplyvu globálnych environmentálnych zmien. V roku 2016 sme publikovali článok v *Global Change Biology* (aktuálny impakt faktor 8,555). Tlačovú správu zverejnila naša univerzita, ale aj Národné lesnícke centrum. Kolegyňa Ing. Mariana Ujházyová, PhD., z FEE tak napísala krátky príspevok do univerzitného časopisu a odvolala sa na tlačovú správu v angličtine pri príležitosti publikovania práce v časopise *Nature Ecology & Evolution* (aktuálny impakt faktor 10,965). Bolo to znovu s časopisom *Nature Ecology & Evolution*. Tlačovú správu veľmi rada uvítala p. Ing. Ľubica Benková z rektorátu a podarilo sa jej docieľiť zverejnenie správy Tlačovou agentúrou Slovenskej republiky. Informáciu prebrala väčšina denníkov a mnohé iné médiá. Boli so mnou realizované a publikované aj nejaké rozhovory.

Ďalší veľmi úspešný pokus o mediálnu popularizáciu vedy bol pri našej publikácii v časopise *Science*, ktorá bola zverejnená vo forme interview v sobotňajšom denníku *Pravda*, neskôr v Hlavných správach televízie RTVS s podtitulom „Naši svetoví“. Na tieto úspechy priebežne reagovala aj Lesnícka fakulta, keď na svojom webovom sídle, Facebookovom a Instagramovom profile tieto práce a mediálne výstupy propagovala, čím organizačne podnietila interview v printovom médiu *Pravda*. V nadväznosti na intenzívnu popularizáciu našich vedeckých výsledkov sa mi ozvali z Centra vedecko-technických informácií SR. Tvoria a prevádzkujú zaujímavé

popularizačné portály, ako napríklad *Veda na dosah*, ale aj mnohé iné aktivity – Vedec roka SR, časopis *Quark*, *Týždeň vedy a techniky*. Okrem príspevkov na portáli *Veda na dosah* som bol nedávno (18.02.2021) pozvaný ako prednášajúci do Vedeckej cukrárne s témou prednášky „*Biodiverzita v čase globálnych zmien*“. Video záznamy z tohto podujatia sú dostupné na Youtube kanáli CVTI (*Veda na dosah*) a sú ozaj skvelým zdrojom informácií z rôznych oblastí vedy. Bol som požiadaný aj o príspevok do časopisu *Quark*, na ktorom momentálne pracujem.

Myslím si, že sa nám v roku 2020 podarilo zviditeľniť našu Lesnícku fakultu, ako aj celú univerzitu v dobrom svetle, súdiac podľa množstva pozitívnych reakcií od študentov, lesníckych inštitúcií na Slovensku, ako aj reakcií verejnosti na publikované video prednášky a na sociálne statusy Lesníckej fakulty. Pozitívne reakcie verejnosti sa týkajú hlavne dlho očakávanej prítomnosti odborníkov v diskusiách o aktuálnych témach, ich zjednodušenom vysvetlení a perspektívnych možnostiach ich nasledujúceho riešenia.

Viem aj o ďalšom dobrom príklade, a to mediálnej propagácii publikácie kolegu Ing. Michala Bošeľu, PhD., z LF v denníku *SME* a v relácii „*Kontakty*“ v rádiu Slovensko, o poklese rastu smrek v časopise *Science of the Total Environment* (aktuálny impakt faktor 6,551), ako aj niektorých ďalších kolegov v predchádzajúcich rokoch, ako napr. doc. Martina Pavlíka a doc. Jaroslava Vida v reláciách *Farmárskej revue* (RTVS).

Vďaka tomuto celému som si uvedomil, aké dôležité je vedu propagovať a aké skvelé je o svojej práci tak trochu voľnejšie a laickejšie hovoriť. *Na základe týchto mojich skúseností Vás chcem, milí kolegovia, poprosiť a povzbudiť: Neváhajte a snažte sa viac zviditeľniť a spopularizovať svoje hodnotné výsledky. Nemajte pocit, že Vaša práca a Vy samotní za to nestojíte. Aj touto formou môžeme spolu spraviť našu spoločnosť múdrejšou a lepšie fungujúcou.*

František Máliš, LF
Foto: autor

Odštartovali sme novú spoluprácu s partnerskou univerzitou v Iževsku

Od 1. 10. 2020 do 30. 12. 2020 sa v spolupráci s Iževskou štátnou technickou univerzitou M. T. Kalašnikova uskutočnil online kurz ruského jazyka. Kurz významne prispel k upevneniu vzťahov medzi našimi partnerskými univerzitami, k upevneniu ich pozícií v medzinárodnom vzdelávacom priestore a tiež k upevneniu ich konkurenčných spôsobilostí.

V rámci riešenia projektu KEGA 007/TU Z-4/2019 na Katedre lesnej ťažby, logistiky a meliorácií bola na r. 2020 naplánovaná pre študentov LF letná škola v spolupráci s Lesotechnickou univerzitou S. M. Kirova v Petrohrade. Mala sa uskutočniť v čase letných prázdnin a jej odborný program mal pozostávať z troch častí: výučba ruského jazyka, odborný program na partnerskej univerzite a kultúrny program. Pre nepriaznivú zdravotnú situáciu v súvislosti s ochorením COVID-19 a kvôli zrušeniu dopravného spojenia s Ruskou federáciou (RF) bola akcia vo vysokom stupni rozpracovanosti zrušená. Po úspešných pracovných rokovaníach s Aleksejom Vjačeslavovičom Rjabčikovom, riaditeľom Inštitútu medzinárodných vzdelávacích programov a zároveň osobou vecne zodpovednou za plnenie Zmluvy o spolupráci medzi TUZVO a Iževskou štátnou technickou univerzitou M. T. Kalašnikova (Izhevskij gosudarstvennyj techničeskij universitet – IŽGTU) č. R-11142/2018/LFKLTLM, bolo prijaté rozhodnutie o príprave online kurzu ruského jazyka ako náhradného riešenia za zrušenú letnú školu. Následne bol vypracovaný doplnok k Zmluve o spolupráci medzi TUZVO a IŽGTU upravujúci organizáciu podujatia. Doplnok podpísali rektori univerzít Dr. h. c. prof. Ing. Rudolfom Kropilom, PhD., a prof. Valerijom Pavlovičom Grachovom.

IŽGTU bola založená v r. 1952. V súčasnosti je univerzita členom Európskej asociácie univerzít. V r. 2004 podpísala Veľkú chartu univerzít v Bologni (Taliansko). Od r. 2012 nesie vo svojom názve meno legendárneho konštruktéra Michaila Timofejeviča Kalašnikova, ktorý na jej pôde pôsobil vo funkcii profesora. V súčasnosti na IŽGTU študuje viac než 12 000 študentov, vyše 300 z nich je zo zahraničia.

Mesto Iževsk je hlavným mestom Udmurtskej republiky. S počtom obyvateľstva, okolo 700 000, sa nachádza na 20. mieste v RF. Je to veľké priemyselné, obchodné, kultúrne, vzdelávacie a vedecké centrum nachádzajúce sa na východe Európy v predhorí Uralu pri rieke Kame, cca 1 200 km od Moskvy. V celom svete je známe svojím obranným priemyslom, výrobou raketových systémov, metalurgickým priemyslom, výrobou automobilov, vznášadiel, hybridných obrábacích centier, motocyklov, streleckých zbraní vrátane poľovníckych, rádioelektronických prístrojov atď.

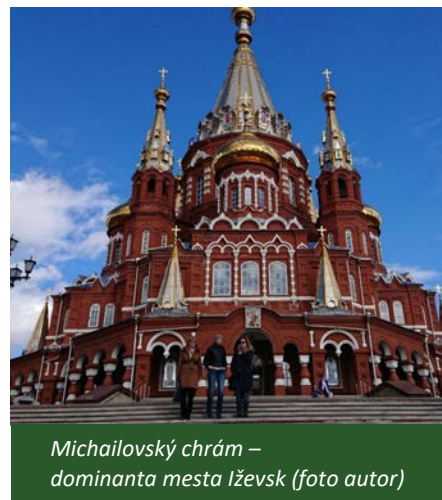
Ruský jazyk je jedným z najrozšírenejších jazykov sveta, šiestym podľa počtu ľudí hovoriacich v tomto jazyku a ôsmym podľa počtu ľudí, ktorí ho považujú za svoj rodný. Je to najrozšírenejší slovanský jazyk a zároveň najrozšírenejší jazyk v Európe – geograficky aj podľa počtu ľudí hovoriacich týmto jazykom. Ruština je štátnym jazykom v RF a zároveň oficiálnym rokovacím jazykom OSN, UNESCO a iných medzinárodných organizácií. Celkom na svete hovorí ruským jazykom okolo 300 mil. ľudí. Podopretý je aj pevným ekonomickým a politickým postavením RF vo svete.

Online kurz ruského jazyka bol realizovaný podľa učebného programu, ktorý rozpracovala Irina Michajlovna Nekipelova z IŽGTU s cieľom zabezpečiť maximálne efektívnu výučbu ruského jazyka pre zahraničných študentov. Kurz prebiehal v zimnom semestri akademického roka 2020/2021 s dotáciou 2 hodiny týždenne s podporou slovenského jazyka. Kurz sa ukončil skúškou, ktorej súčasťou bolo overenie znalostí z oblasti gramatiky, čítania, písania, hovorenia a porozumenia hovorenej reči. Pre účastníkov kurzu boli pripravené učebné materiály, ktoré boli umiestnené na webovej stránke IŽGTU. Vzdelávanie prebiehalo pomocou učebnice Nekipelová I. M.: Ruský jazyk ako cudzí: krok za krokom. V učebnici je vysvetlená ruská gramatika na slovtvornej, morfologickej a syntaktickej úrovni s využitím tabuliek, schém a živých ilustrovaných dialógov a literárnych textov. Súčasťou učebnice sú aj zadania a testy potrebné na úspešné zvládnutie záverečnej skúšky. Výučba prebiehala v online formáte a zúčastnilo sa jej 17 študentov z Lesníckej fakulty TU vo Zvolene, ktorí boli rozdelení do dvoch pracovných skupín. Na základe záverečnej skúšky 13 študentov získalo certifikáty.

Semináre viedla docentka Irina Michajlovna Nekipelová, kandidátka filozofických vied, vedúca Katedry ruského jazyka ako cudzieho, riaditeľka Lokálneho centra testovania v ruskom jazyku.

Mesto Iževsk (foto autor)

Michailovský chrám – dominanta mesta Iževsk (foto autor)

Irina Michajlovna je nositeľkou významných domácich a zahraničných ocenení a vyznamenaní – napr. vyznamenania Aleksandra Veľkého a Jekateriny Veľkej za úspechy vo vede a vzdelávaní, Diploma di Merito 2016, Gold medal „European Quality“, Doctor of Science honoris causa na International Academy Of Natural History, Nemecko atď. Je poetkou a spisovateľkou, ktorá získala zlatú medailu na 29. moskovskej knižnej výstave, zlatú medailu na výstave „FRANKFURTER BUCHMESSE 2016“. Za posledných 5 rokov v oblasti krásnej literatúry publikovala diela Premenná života, Všetko jasné, Odrhnutie, Život ako zvyk, Slobodný. V r. 2016 – 2017 pracovala na ÚCJ TUZVO ako lektorka ruského jazyka v rámci Národného štipendijného programu SR. V r. 2015 a 2016 prednášala ruský jazyk na letných školách organizovaných IŽGTU, ktorých sa zúčastnili aj študenti TUZVO.

Po skončení kurzu sme Irinu Michajlovnu požiadali, aby zhodnotila prístup našich študentov k vzdelávaniu. Vo svojej odpovedi okrem iného uviedla: „Vysoká motivovanosť študentov, chuť učiť sa ruský jazyk, ich disciplinovanosť a svedomitie plnenie si študijných povinností, náročnosť na seba a premýšľanie o svojej profesionálnej budúcnosti, hlboké uvedomenie si odborných možností a taktiež snaha dosiahnuť nové méty na ceste k profesionálnemu úspechu – toto všetko sa prejavovalo u našich študentov počas ich zodpovednej prípravy na naše semináre. To sa prejavilo aj vo výborných výsledkoch, ktoré dosiahli. Všetci študenti, ktorí sa zúčastnili daného projektu, sa rýchlo zapojili do práce nehľadiac na ťažkosti predovšetkým technického a psychologického charakteru, ktoré im stáli v ceste. Na záver kurzu preukázali výborné výsledky, ktoré v žiadnom prípade nezaostávajú za tými, ktoré by boli očakávané pri vzdelávaní v offline formáte. Táto skúsenosť ukázala, že ani prekážky technického charakteru, ani veľká vzdialenosť sa nemôžu stať vážnou prekážkou pri osvojovaní si poznatkov, ak obe strany – študenti aj prednášajúci – majú záujem o svoj odborný rast. Všetci študenti, ktorí učebný plán úspešne naplnili, získali certifikáty, ktoré budú súčasťou ich profesijného životopisu a stanú sa jednou tehličkou pri budovaní ich odborného úspechu. Osobitne by som chcela poďakovať hlavnému ideológovi a koordinátorovi tohto projektu, človeku, ktorý je priateľom ruského jazyka a kultúry, ktorý neustále nachádza nové odborné riešenia a ktorý neúnavne odкрýva študentom nové profesionálne horizonty – doc. Ing. Vladimírovi Štollmannovi, CSc., PhD. Nie všetci študenti majú v živote také šťastie, že môžu spolupracovať s takým schopným a tvorivým pedagógom a vedcom.“

*Irina Michajlovna –
nositeľka významných domácich
a zahraničných ocenení*

Obrátili sme sa aj na študentov s otázkou, ako boli spokojní s kurzom. Tu sú odpovede niektorých z nich:

Martin Danilák: „Ruský jazyk nie je pre mňa úplne cudzí, učím sa ho už niekoľko rokov. Tento kurz bol pre začiatočníkov, no napriek tomu bol pre mňa prínosom, pretože som si zopakoval a ďalej rozvinul jeho základy. Prednášajúca bola veľmi milá a ochotná. Prioritne sme sa venovali azbuke, základnému čítaniu, gramatike a vždy sme mali možnosť porozprávať sa na rôzne témy. Spravili sme si online exkurziu po Iževsku, porozprávali sme sa o rodine, tradíciách a vojnových časoch, histórii, školskom systéme a pod. Kurz hodnotím veľmi kladne, verím, že podobné aktivity sa budú konať aj v budúcnosti. Mne osobne dal kurz nový pohľad na takú nádhernú krajinu, akou Rusko je, a tiež mi priniesol nové priateľstvá a kontakty. S Irinou Michajlovnou plánujem spolupracovať aj v budúcnosti. Chcem sa tiež poďakovať pánovi docentovi za jeho aktivity v tejto oblasti a tiež za to, že mi umožnil zúčastniť sa tohto podujatia.“

Martin Lenk: „Kurz bol pre mňa prínosom. Naučil som sa písať azbuku, základom gramatiky a tvorenia viet. Ruská kultúra je mi blízka a som rád, že som sa o nej mohol dozvedieť niečo viac. Irina bola dobrá učiteľka a na kurze bola vždy dobrá nálada.“

Anna Petrová: „Ruský jazyk sa mi páči, preto som sa rozhodla prihlásiť sa na tento kurz. S organizáciou som bola spokojná, lekcie prebiehali spôsobom vhodným pre začiatočníkov.“

Študenti TUZVO – účastníci letnej školy v Iževsku, 2016

Pohľad na krásnu prírodu – Udmurtie (yandex.ru)

Prístup lektorky bol priateľský, bola trpezlivá. Zakaždým, keď sme niečomu nerozumeli, snažila sa nám to preložiť a vysvetliť. Pre mňa bol kurz určite prínosom a myslím si, že by bolo vhodné organizovať takéto kurzy aj v budúcnosti.“

Lenka Knižková: „Kurz ruského jazyka sa mi veľmi páčil, vďaka nemu som sa naučila niečo nové. Pani lektorka bola veľmi príjemná a snažila sa nám všetko zrozumiteľne vysvetliť. Každá lekcija bola originálna a prínosná. Ruský jazyk sa mi natoľko zapáčil, že keď bude podobná možnosť aj v budúcnosti, určite sa prihlásim.“

Adam Gajdoš: „Kurz ruského jazyka bol z môjho uhla pohľadu perfektný. Počas prvých dvoch seminárov som sa naučil azbuku a výslovnosť, počas nasledujúcich základné frázy a číslovky. Prístup vyučujúcej bol bezchybný. Pani Irina bola milá, chápaná a ústretová. Nemala problém s opakovaním a dodatočným vysvetlením, ak niekto niečo nechápal. Komunikácia medzi študentmi a vyučujúcou bola bezchybná. Seminára začínali vždy presne. Podľa môjho názoru bol kurz skvelý a vrelo ho odporúčam všetkým, ktorí majú záujem rozšíriť si svoje jazykové vedomosti. Naučíte sa základy, výslovnosť a budete priamo komunikovať medzi sebou a lektorkou, ktorej rodným jazykom je ruština. Ak by bola možnosť tento kurz si zopakovať, znovu by som sa prihlásil.“

Úspešne zrealizovaný online kurz ruského jazyka bol pre obidve partnerské univerzity novou skúsenosťou v oblasti medzinárodnej spolupráce. Získaná skúsenosť prekonal očakávania obidvoch strán. Bol to silný štart a podujatie by si zaslúžilo, aby sa v ňom ďalej pokračovalo a aby sa rozvíjalo.

Úspešní účastníci kurzu získali takéto certifikáty

Záverom by sme chceli poďakovať študentom – účastníkom kurzu, za vzornú reprezentáciu TUZVO i Slovenska. Osobitne by sme chceli poďakovať kvestorovi TUZVO doc. Ing. Josefovi Drábkovi, CSc., za podporu a ústretový prístup pri organizácii podujatia.

Vladimír Štollmann, LF

Foto: archív autora

Kde sa niečo končí, tam niečo nové začína

To som si povedala, keď som v auguste minulého roku pozerala na svoj diplom, na ktorom sa vynímal môj čerstvý titul PhD., a balila sa do Česka. Vďaka programu Erasmus+ pre absolventov som už týždeň po svojej obhajobe mierila do Českých Budějovic, konkrétne na Jihočeskú univerzitu, aby som sa stala súčasťou výskumného tímu, ktorý sa zaoberá vplyvom chemického znečistenia v odpadových vodách, konkrétne farmaceutík, na spoločenstvá vodných bezstavovcov.

„Česko, to ako keby kameňom dohodil,“ vravela som si. Ako som však zistila, o Budějoviciach na juhozápade krajiny to až tak neplatí, keďže sú takmer 500 km vzdialené od Zvolena. Do tohto siedmeho najväčšieho mesta Česka som zavítala v polovici augusta za príjemného letného počasia. Jeho atmosférou som bola milo prevkapaná. Mesto dýcha históriou, úzke farebné uličky v centre tento pocit ešte umocňujú. Na konci leta bola situácia vzhľadom na koronavírus pokojná, a tak som mala možnosť užiť si prechádzky, či už na hlavnom námestí, pozdĺž Vltavy alebo po mnohých menších námestiach, parkoch a popri rybníkoch. Zaujalo ma tiež, že väčšina ľudí na presun mestom obľubuje bicykel. Odporúčam vidieť aj neďaleký Český Krumlov, historické mestečko zaradené do zoznamu Svetového kultúrneho dedičstva UNESCO, ktoré je medzi turistami mimoriadne obľúbené najmä kvôli zámku.

České Budejovice – námestie

Český Krumlov

Vladimíra Dekanová

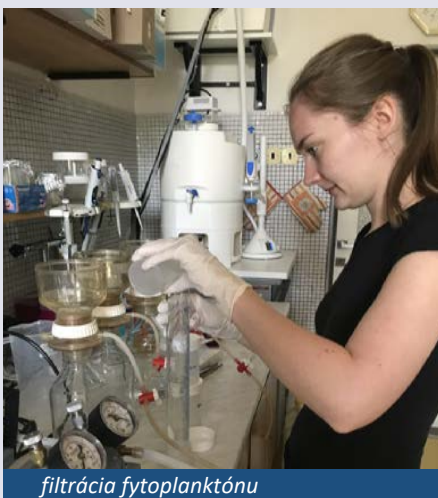
Náš projekt sa začal zbieraním vybraných druhov vodného hmyzu v teréne, ktoré sme premiestnili do 30 malých vodných nádrží a pridali sme určitú koncentráciu farmaceutík. V pravidelných intervaloch sme odoberali vzorky vody, fytoplanktónu a zooplanktónu. Cieľom projektu je sledovať, ako tieto liečivá pôsobia na fungovanie daných vodných ekosystémov. Zároveň som pracovala aj na menších projektoch, ktoré sa týkali napríklad dĺžkovo-hmotnostných vzťahov lariev komárov, alebo som testovala ekotoxicitu. Laboratória boli vybavené na špičkovej úrovni a veľa som sa od kolegov naučila, či už ako obsluhovať rôzne prístroje, softvéry alebo vykonávať rôzne pokusy. Koncom jesene sa však pandemická situácia zhoršila, a preto som v laboratóriu a kancelárii trávila čoraz menej času. To mi však umožnilo viac študovať odbornú literatúru a písať články.

odchyt lariev vodného hmyzu

odoberanie vzoriek vody z mezokozmov na chemickú analýzu

filtrácia fytoplanktónu

Fakulta prírodných vied, resp. Katedra biológie ekosystémov je situovaná priamo v hlavnom univerzitnom kampuse, ktorý ma prekvapil veľkosťou, modernými budovami, ale aj zeleňou. Priamo v centre areálu je veľká ohrada s koňmi, či ovcami a počas pekných dní je tu pod stromami na tráve príjemné miesto na relax. Keďže som sa dostala do medzinárodného tímu, angličtina bola na dennom poriadku. Veľmi som to však ani nevnímala, pretože univerzita je domovom mnohých zahraničných výskumníkov, ktorí vytvárajú silnú komunitu aj mimo univerzity. Mnoho z nich bolo prekvapených, že rozumiem češtine, a tak som sa často stávala chodiacim prekladačom, čo niekedy vytváralo celkom úsmevné situácie.

Cesta späť na Slovensko tesne pred Vianocami už bola o niečo komplikovanejšia, bola som však rada, že sviatky môžem stráviť s rodinou. Budějovice boli mojim domom na viac ako 4 mesiace a musím priznať, že toto krásne mesto a najmä úžasní ľudia mi prirástli k srdcu. Pevne verím, že sa tam ešte vrátim.

Vladimíra Dekanová, FEE
Foto: autorka

TUZVO dostala pozdrav z AGATU

Dňa 21. marca 2021 sme si pripomenuli Medzinárodný deň lesov. Sviatok bol vyhlásený generálnym zhromaždením OSN v r. 2012.

Od r. 2012 si 21. marca pripomíname Medzinárodný deň lesov. Je venovaný oslave lesa a zvyšovaniu povedomia o význame lesov. Jeho úlohou je obrátiť pozornosť širokej verejnosti na dôležitosť lesov pre život človeka, na ich veľký význam pre trvalo udržateľný ekologický, ekonomický a sociálny rozvoj. Ďalej nás núti zamyslieť sa nad nevyhnutnosťou racionálneho využívania drevnej suroviny a potrebou viesť ľudí k úcte k stromom.

Pri príležitosti Medzinárodného dňa lesov sme dostali poetický pozdrav od Iriny Aleksandrovny Dranaevovej – vedúcej oddelenia medzinárodnej a medziregionálnej spolupráce z Arktickej štátnej agrotechnologickej univerzity (AGATU) z mesta Jakutsk, Ruská federácia, s ktorou sme v r. 2020 uzatvorili zmluvu o vzájomnej spolupráci:

С международным леса днём
Поздравить вас спешу.
Как важен лес и, что есть в нём,
Сегодня, расскажу.

**S medzinárodným lesa dňom,
pozdraviť vás sa ponáhľam.
Aký dôležitý les je, čo v ňom je,
dnes rozpoviem.**

Нам помогает лес дышать,
В нём ягоды, грибы,
А если лес не охранять —
Не будет и воды.

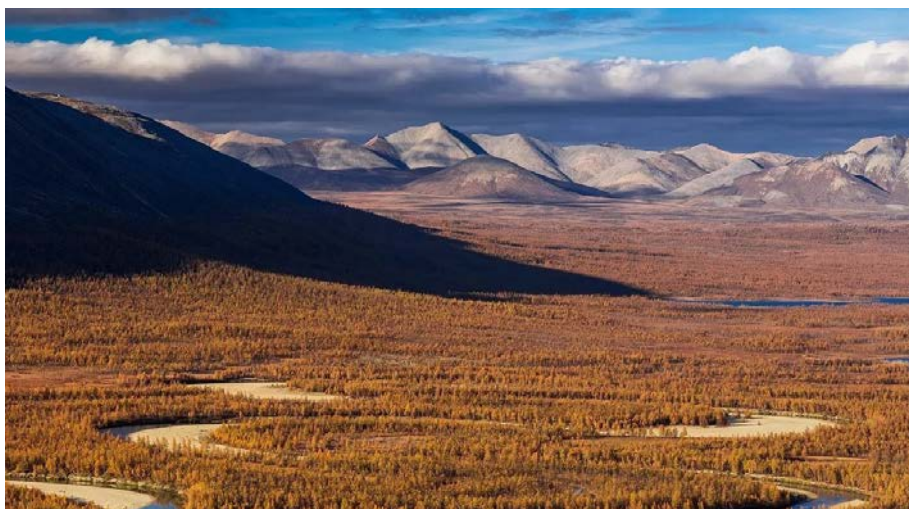
**Nám les pomáha dýchať,
v ňom sú plody, hriby,
a keď les nebudeme ochraňovať,
nebude ani vody.**

И вот чего вам пожелать,
Хочу сегодня я:
Храните лес, любите лес,
Цените лес друзья!

**A čo vám zaželať,
chcem dnes ja:
ochraňujte les, ľúbte les,
vážte si les, priatelia!**

Za pozdrav našej partnerskej univerzite srdečne ďakujeme! Pri príležitosti Medzinárodného dňa lesov vyjadrujeme úctu našim kolegom, ktorí sa starajú o lesy v mimoriadne náročných klimatických podmienkach, zároveň im želáme veľa úspechov pri zveľaďovaní jakutských lesov.

Vladimír Štollmann, DF

Príroda Jakutska (zdroj: Yandex)

Zimná jakutská tajga (zdroj: Yandex)

Pozdrav z AGATU

Zo života zahraničných študentov na TUZVO

Aj v čase pandémie sa študenti z celého sveta uchádzajú o granty a štipendiá, ktoré im umožnia študijný či výskumný pobyt na zahraničnej univerzite.

Zhodou okolností sa tak na Technickej univerzite vo Zvolene stretli piati zahraniční študenti z rozličných kútov zemegule. Ich príchod sa so zhoršujúcou koronakrízou postupne posúval z konca roka 2020 až na február 2021. Dnes teda na internáte TUZVO spolu žijú, študujú a pracujú na svojom výskume Mohammad z New Delhi v Indii, Xiaoling zo Šanghaja v Číne a Yelyzaveta z Charkova na Ukrajine, ktorí získali grant z Národného štipendijného programu SR. K nim sa v rovnakom čase pripojili aj dvaja zahraniční študenti: Dhanalakshmi Tamatam z Indie a Kiki Ekiawan Lamatungga z Indonézie, ktorí sa na pozíciách mladých výskumníkov (ESR – Early Stage Researcher) zúčastňujú riešenia prestížneho projektu v rámci schémy H2020 – Innovative Training Networks – European Industrial Doctorates, RISE-WELL (www.rise-well.eu). Pod vedením inštitucionálnej koordinátorky tohto projektu na TUZVO Magdalény Pichlerovej z Katedry plánovania a tvorby krajiny FEE sa vo svojom výskume budú venovať vplyvu prírodného prostredia na fyzické a duševné zdravie, ako aj na kognitívne funkcie u populácie ľudí nad 65 rokov.

Privit, usim – that is how we say hello in Ukraine.

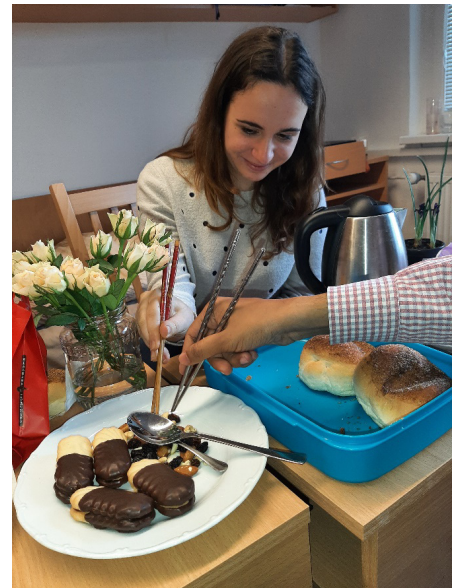
Let me introduce myself. My name is Yelyzaveta Pervysheva. I came to you for a semester within the SAIA program. I am a student at the Kharkov National Aerospace University. My mission in life is to prove that technology can co-exist with nature and even bring benefits. I love communication, high technology, travel, outdoor activities, but my main hobby is swimming.

Let me share with you one good tradition in Ukraine. We love meeting altogether in celebrations, for example soon will be Easter. Each family have a unique recipe of the Eastern cake and we decorate eggs in a special way which we call "pysanka". Each symbol on the eastern egg has its unique power. Next step is a game of "bytky". The rules of the game are that two players hold a hard-boiled chicken egg in their hands and beat them against each other, intending to break the other one's without breaking their own. The person who won will have luck all year long.

I know that our traditions are close that's why I want to know something from your culture.

Write to me if you would like to talk to me more, I will be happy about it. I hope we can be friends. Let us make this world a little better.

Yelyzaveta Pervysheva, student SAIA program
Foto: autor

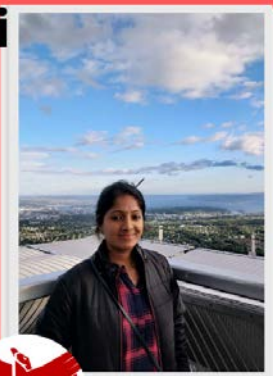
ESR5 Kiki Ekiawan

"I graduated from Wageningen University and Research Netherlands. I was working with the Food and NRI of the Philippines."

ESR6 Dhanalakshmi Tamatam

"I'm a Dentist, Yoga Therapist and have a master's in International Community Health from the University of Oslo, Norway. Currently working on the residential and environmental effects on the physical and mental well-being of the elderly."

My great trip in Pustý Hrad

Ni Hao!

My name is Xiaoling Wang, I am a PhD student from China. I really appreciate that SAIA has given me a scholarship to visit the Technical University in Zvolen. I love Zvolen, because there are beautiful mountains for hiking. Here I would like to share my story to Pustý Hrad.

Here are 5 international students on the 8th floor of our dormitory. They are Dhana, Mohammad, Kiki, Lisa and Xiaoling. They are from India (2 persons), Ukraine, Indonesia and China, respectively. They are a group of people full of energy, curiosity and humor. Once they decided to explore the mountain where Pustý Hrad is. They prepared this trip during their quarantine a month ago and have already prepared climbing boots and jackets.

We met Magi Pichler on the way and had a nice talk. Magi was riding her bike by that time and said, "Hopefully, you can finish in 2 hours".

After around 30 minutes' walk, we finally came to a nature trail towards the mountain and took a picture of us full of happiness and excitement in our faces. See, we had already taken off jackets, and it is heard that spring is coming soon.

Actually, it could have made us feel a little tired to have this kind of hiking because we have not exercised for a period of time during the quarantine.

However, we were lucky to have a different kind of people to make us relaxed and just forget exhaustion of the trip. Here was Mohammad always joking to make us laugh. See, how he changed from the beginning (happy), in the middle (pretending to feel tired) and at the end (excited to find a shortcut).

Dhana from India is an expert in yoga. So, she enjoyed showing us some beautiful postures in the amazing scenery. Just made us not stop to applaud.

Here is our really very kind and beautiful guide in this trip, Veronika, who is from Slovakia. Without her, we did not manage to carry out this trip. Thus we have been a group of 6 people already.

Lisa was good at posing as well. But more importantly, she prepared some delicious sandwiches to take with us. What is more, she even made two kinds of sandwiches – for vegetarians and normal. (PLS forgive me we were too hungry to take photos of the amazing sandwiches.)

Last but not least, here is Kiki, our great photographer, who prefers taking photos of others rather than the one to be taken. So, there was fewer photos of Kiki. However, we really love him. And most pictures in this article are taken just by our Kiki.

For me, I am always trying to remember this lovely story of us for you.

Finally, it took around 7 hours! From 10:00 to 17:00, when our trip ended. That was so long because we enjoyed it a lot. Here are some more beautiful pictures of us taken by Kiki.

In the end, I would love to thank to Martin, Mariana and Jana. My supervisor is Martin Mokroš, who is really a professional to give me clear guides for 4 months of research and teach me how to carry out a case completely by myself. Our international student teacher, Mariana, is very kind and nice to help us deal with any issues we meet and even share delicious cakes made by her. My Slovak language teacher is Jana, who always gives us interesting lectures including not only the language but also culture in Slovakia.

Xiaoling Wang

27/03/2021 in Zvolen, Slovakia

VÝZNAMNÁ OSOBNOSŤ SLOVENSKEHO LESNÍCTVA – prof. Milan Saniga

Pri príležitosti životného jubilea sme sa rozprávali s prof. Ing. Milanom Sanigom, DrSc., dlhoročným pracovníkom Katedry pestovania lesa Lesníckej fakulty Technickej univerzity vo Zvolene.

Pán profesor, nedávno ste oslávili životné jubileum. V čom je pre Vás práca v akademickom prostredí aj po desaťročiach atraktívna?

Atraktívnosť práce v akademickom prostredí chápem v niekoľkých oblastiach. Prvou je pedagogický proces, kde má človek možnosť pracovať so študentmi jednak na prednáškach, ale hlavne na hlavných cvičeniach. Lesnícka činnosť, pestovanie lesa ako odbor predstavuje prácu so živými lesnými ekosystémami. Ich formovanie cez systém pestovných opatrení a vytvorenie adekvátnej štruktúry lesov je jedinečné a pre študentov, ktorí to majú možnosť v demonštračných objektoch vidieť, meraciami pomôckami zmerať a vyhodnotiť, je veľmi poučné. Osobitne atraktívna je práca s diplomantmi, kde mám možnosť viac spolupracovať na ich formovaní. Druhou oblasťou je vedecká činnosť. Stále ma fascinuje ponor do prírodných zákonitostí, ktoré sú určujúce pri zachovaní lesa. Mal som to šťastie, že na našej katedre sa vďaka prof. Korpeľovi začal dlhodobý výskum pralesov, kde je veľa stránok, ktoré sú výskumne nedostatočne, resp. vôbec neprebádané. To je hnacím motorom mojej vedeckej aktivity aj v tomto období. Treťou podstatnou oblasťou je spolupráca s lesníckou praxou. Prakticky od roku 1997 som prebral pochodeň hnutia Pro Silva, kde mám možnosť stretávať sa s mojimi bývalými študentmi, vidím ich odborný rast a snahu ďalej na sebe pracovať a v súčasnosti uplatňovať nové poznatky z prírody blízkeho pestovania lesa. Konzultácie s nimi sú prospešné pre obe strany. Táto oblasť ma naplňuje pocitom, že to má veľký potenciál do budúcnosti. Prepojenie vedy s praxou v tejto oblasti skutočne reálne vystihuje Komenského výrok *Teória bez praxe je ako voz bez oja, prax bez teórie je ako voz bez cesty*.

Ste členom vedeckých tímov a projektov? Čo Vám táto práca priniesla a ako veda obohacuje Váš život?

Už v úvode som spomenul vedeckú činnosť. Výskum lesných ekosystémov je jedinečný a v súčasnom období vplyvu významných klimatických zmien doslova

fascinujúci. Výsledky získané exaktnými a dlhodobými meraniami vytvorených dátových súborov o pralesoch ma v mnohom prekvapujú a zároveň poukazujú na našu nedokonalosť pri pohľade do „útrobov“ prírody. Poznať prírodu znamená ponoriť sa do jej procesov a zákonitostí. Aj tu platí známa veta, ktorú vyslovil grécky filozof *Dioskurides*: „Príroda nikdy nebude nasledovať človeka, ľudia majú nasledovať prírodu a využívať jej zákony.“ Veľmi si vážim a mám to šťastie, že na našej katedre je tvorivé a ľudsky výborné prostredie, ktoré je základom vedeckej práce prinášajúcej človeku radosť. Najväčším benefitom je kolektív ľudí, ktorí majú výborné predpoklady a záujem o vedeckú činnosť, dokážu sa spojiť do skupiny, ktorá je naskladaná tak, že sme schopní spolu vytvoriť solídne vedecké články s významnou vedeckou úrovňou. Som rád, že na mojej vedeckej ceste som stretol takýchto ľudí. Ak sa človek „zasnúbi“ s prírodnou vedou, táto mu vždy poskytne nové pohľady na život a obohatí ho o poznatky. Stačí mi niekoľkokrát do roka prejsť zákutiami rôznych štruktúr lesov a obrázky „napozierané“ z nich mi vystačia na udržanie psychickej pohody duše aspoň počas jedného vegetačného obdobia. To mi okrem iného pomáha „kráčať“ nielen cestou vedy, ale aj osobným a rodinným životom.

Keby ste mali spomenúť tri míľniky vo Vašom živote, ktoré by to boli?

Prvým míľnikom bolo moje rozhodnutie venovať sa lesníctvu. Vyrastal som na dedine, otec bol lesník, s lesom som späť prakticky od základnej školy. Preto bolo akousi samozrejmosťou ísť ďalej v týchto šľapajach. Po skončení štúdia na Lesníckej fakulte vtedajšej VŠLD som nastúpil na LZ Martin. Sem som sa vrátil aj po ukončení základnej vojenskej služby, ťahalo ma to však na moju alma mater. Keď bolo v októbri 1977 vypísané miesto na doktorandské štúdium (v tom čase aspirantúru) na Katedru pestovania lesa, prihlásil som sa a bol som prijatý. Hoci som svoju kandidátsku prácu obhájil z problematiky zakladania lesa v špecializácii škólarstvo, vždy ma to ťahalo do pestovania lesa. Po uvoľnení miesta odborného asistenta v roku 1978 som prešiel

prof. Milan Saniga

na externú formu štúdia aspirantúry a začal som pracovať ako asistent pri prof. Korpeľovi. Ďalším míľnikom bola funkcia vedúceho katedry, v ktorej som bol činný prakticky od roku 1991 do roku 2019. V tejto pozícii som mal to šťastie, že som na uvoľnené miesta na katedre mohol prijať svojich veľmi schopných doktorandov, ktorí v súčasnom období nastupujú do procesu inaugurácie, čo ma veľmi teší a napĺňa vnútornou spokojnosťou. Významným míľnikom bola aj moja obhajoba veľkého doktorátu v roku 1994 a následne inauguračné konanie týkajúce sa funkcie profesora v tom istom roku.

Veľa sa teraz hovorí o potrebe reformy vysokého školstva na Slovensku.

Ako hodnotíte úroveň vedy a výskumu na TUZVO a čo by podľa Vás mala univerzita v tomto ohľade robiť pre skvalitnenie vzdelávania a vedeckej činnosti?

Hodnotiť tieto oblasti na ostatných fakultách mi neprináleží. Môžem vysloviť svoj názor a to len cez vedecké databázy a ich hodnotenie, čo je len jeden uhol pohľadu. V tejto oblasti hodnotenia sa univerzita v prevažnej väčšine vedeckých odborov, ktoré zastrešuje, postupne viac dostáva do povedomia vedeckej i laickej verejnosti. Čo môžem s istotou hodnotiť, je úroveň vedy a výskumu na Lesníckej fakulte. Zmena hodnotenia pred 14 rokmi s nastavením

systemu hodnotenia každého pracovníka v oboch oblastiach vedeckej a pedagogickej cez motivačnú zložku platu bol efektívny krok správnym smerom. Podnietil vyššiu publikačnú aktivitu v renomovaných vedeckých časopisoch s prínosom väčších finančných prostriedkov pri dotačnej politike Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu. Podľa môjho názoru je Lesnícka fakulta uznávanou vedecko-pedagogickou ustanovizňou v európskom výskumnom priestore. Tieto zásady odmeňovania a ich vplyv som mohol 8 rokov sledovať ako predseda AS TUZVO od ich zavedenia v rámci univerzity. Zodpovedne môžem povedať, že nastavenie požiadavky na vedeckú a pedagogickú činnosť v intenciách, ktoré boli na začiatku prijaté na Lesníckej fakulte pre všetkých vedeckých a pedagogických pracovníkov univerzity je už dlhšie obdobie (10 rokov) motivujúce. Vedecký posun na fakultách je zreteľný.

V oblasti skvalitňovania vzdelávania a vedeckej činnosti vidím z hľadiska krátkodobého rezervy vo využívaní Vysokoškolského lesníckeho podniku našej univerzity. Je to neoceniteľné laboratórium nielen pre Lesnícku fakultu, ale aj pre ostatné fakulty. Chýba mi väčšia odborná previazanosť medzi katedrami, ktoré sú si odborne blízke, resp. svojím obsahom na seba nadväzujú. Ich potenciál by sa v tomto objekte dal podstatne využiť viac

a pracovníkom tejto ustanovizne tak pomôcť. Pre študentov je dôležitý primeraný kontakt s týmto objektom podľa náplne predmetov. Formy zážitkového učenia v zmysle zásady *lepšie je jedenkrát vidieť ako 10-krát čítať* prinášajú významný efekt pre ich odborný profil. Chýba mi tvorba viac demonstračných objektov, ktoré by boli výsledkom uplatňovania vedeckých poznatkov. Taká variabilita krajinných prvkov, kategórií lesa pri výmere skoro 10 000 ha je pedagogicky, ale čiastočne aj vedeckovýskumne nedostatočne využívaná. Lesné ekosystémy tohto objektu profilované od 2. až po 5. lesný vegetačný stupeň sú pôvodné, čo si málo uvedomujeme a vedecky, resp. pedagogicky nedostatočne využívame. Veda je nevyhnutnou podmienkou napredovania a skvalitňovania úrovne fakúlt, ale prax potrebuje v súčasnom období vplyvu klimatických zmien transformované poznatky získané týmto procesom pre svoje skvalitnenie a životaschopnosť. Naša univerzita s komplexným odborným a vedeckým prepojením fakúlt je jedinečná nielen na Slovensku. V oblasti ich synergického využitia máme určitý dlh.

V mene Vedenia Technickej univerzity vo Zvolene želáme pánovi profesorovi pevné zdravie a ešte veľa rokov spokojného života.

Lubica Benková, Rektorát
Foto: archív TUZVO a archív Pro Silva

Deň žien vo vede

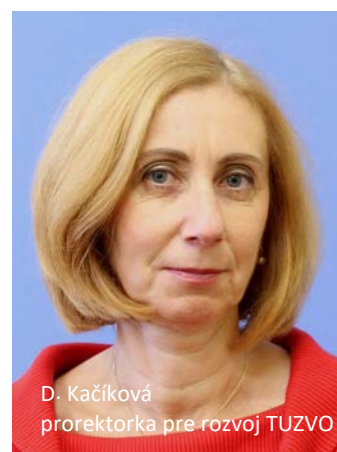
Všade na svete, nielen na Slovensku, sa oslavuje Deň žien vo vede, ktorý upozorňuje na fakt, že vedeckým a technickým odborom sa venuje menej žien ako mužov. Hoci na Technickej univerzite vo Zvolene (TUZVO) je tomu tiež tak, predsa len tu pôsobí viacero vynikajúcich vedkýň. Jednou z nich je prof. RNDr. Danica Kačíková, MSc., PhD., ktorá pôsobí vo vedení univerzity na pozícii prorektorky pre rozvoj, ale aj na Drevárskej fakulte ako vedúca Katedry protipožiarnej ochrany. Je presvedčená, že veda je pre ženy ako stvorená.

Odborníčka na dynamiku požiaru

Na Drevárskej fakulte TUZVO začínala s výskumom v oblasti chemického prístupu v ochrane materiálov pred ohňom a v zvyšovaní protipožiarnej bezpečnosti. Neskôr bola menovaná za profesorku v odbore BOZP (bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci) a jej poddiplomové štúdium bolo zamerané na oblasť strategického manažmentu. V súčasnosti vyučuje aplikované chemické disciplíny a dynamiku požiaru. Jej prvé dotyky s vedou boli na pozícii pomocnej vedeckej sily počas vysokoškolského štúdia. Podľa laboratórnych návodov syntetizovala nové chemické zlúčeniny a práškovou röntgenovou difraktometriou stanovovala ich priestorovú štruktúru.

„Bolo to nádherné, keď po zmiešaní dvoch kvapalín začali vznikať kryštályky.

Hodiny čakania, či budú mať požadovaný tvar, požadované chemické zloženie, či bol vhodne zvolený vzájomný pomer reagujúcich látok. Dnes pre mňa veda znamená vytýčiť aktuálnu tému, uskutočniť rešerš poznatkov, stanoviť cieľ výskumu, zostaviť kolektív riešiteľov a získať na výskum financie. Následne to so sebou prináša možnosti stretávať sa s kolegami z iných inštitúcií a krajín, vymieňať si poznatky, prezentovať svoje originálne výsledky. A na konci je aplikácia nových poznatkov do praxe, čo je pridanou hodnotou a vlastne účelom výskumu. To v mojej oblasti výskumu, bezpečnostných vedách, prináša záchranu a ochranu života a materiálnych hodnôt. Na to myslím, keď je cieľ ešte v nedohľadne alebo niečo predbežne nevychádza podľa očakávania,“ priznáva prorektorka pre rozvoj na TUZVO, Danica Kačíková.

D. Kačíková
prorektor pre rozvoj TUZVO

Štúdie, ktoré zisťovali, prečo vedecké a technické smery (STEM) študuje menej dievčat ako chlapcov, odhalili, že dievčatá potrebujú najmä pozitívne vzory, ktoré

ich pre kariéru vo vede motivujú. Danica Kačíková takéto vzory mala vo svojej mame a profesorku. „Prvým veľkým životným vzorom pre mňa bola a je moja mama. To, ako si po náročných službách v nemocnici vedela zorganizovať čas a rozdeliť ho medzi povinnosti a radosti matky a manželky. Vzorom v pracovnej oblasti bola zasa moja profesorka všeobecnej a anorganickej chémie na vysokej škole. O elektrónovej konfigurácii atómov rozprávala s takým nadšením, že ho preniesla aj na nás.“

Čo má prorektorka pre rozvoj na starosti?

Prorektor pre rozvoj na TUZVO zodpovedá najmä za koncepčné strednodobé plánovanie, vyhodnocovanie dlhodobého zámeru, koncipovanie výročných správ, hodnotenie činnosti súčastí univerzity,

tvorbu a odpočtovanie rozvojových programov.

„Byť prorektorkou pre rozvoj univerzity vnímam ako veľkú zodpovednosť. Najdôležitejšou úlohou dneška je zosúladiť všetky činnosti univerzity s inovovanými kritériami kvality vysokých škôl a prípravou na sebaevaluáciu. Moderná, konkurencieschopná škola, ktorá chce prilákať študentov, musí trvalo zabezpečovať štandardy vo všetkých dôležitých oblastiach pre študentov aj zamestnancov a mať potenciál ďalšieho rozvoja,“ priblížila Danica Kačíková.

Na TUZVO majú ženy-študentky takmer 45% zastúpenie

Na štyroch fakultách Technickej univerzity vo Zvolene (Lesnícka fakulta, Drevárska fakulta, Fakulta ekológie

a environmentalistiky, Fakulta techniky) študujú študenti v študijných programoch zaradených do ôsmich študijných odborov: lesníctvo, drevárstvo, strojárstvo, bezpečnostné vedy, geodézia a kartografia, ale aj ekologické a environmentálne vedy, ekonómia a manažment, umenie.

Celkové zastúpenie študentiek a absolventiek na univerzite je viac takmer 45 %. Dievčatá nemajú problém vyštudovať, ani sa uplatniť v technických odboroch. Dokonca sa zapájajú aj do mimoškolských a krúžkových činností, ktoré v minulosti boli doménou chlapcov. Pracujú v Dobrovoľnom požiarom zbore Technickej univerzity vo Zvolene a vyhrávajú súťaže v hasičskom športe.

Lubica Benková, Rektorát
Foto: archív TUZVO

ROK AKADEMICKÉHO SENÁTU TU VO ZVOLENE S PANDÉMIOU

Je to viac ako rok, čo pandémia vírusu SARS-Cov2 ovláda náš osobný aj pracovný život, Akademický senát (AS) TU vo Zvolene nevyvíjajú.

O d 9. marca 2020 bola na našej univerzite prerušená prezenčná výučba. Predsedníctvo Akademického senátu vtedy rozhodlo o zrušení konania plánovaného stretnutia Akademickej obce TU vo Zvolene 12. marca 2020. Žiaľ, doteraz nebolo možné náhradné stretnutie uskutočniť. Správu o činnosti AS TU vo Zvolene môžete nájsť na webovej stránke tuzvo.sk.

12. marec 2020 bol tiež dňom, kedy Ústredný krízový štáb v mnohých ohľadoch „uzavrel“ našu krajinu. Bol to jeden z dôležitých krokov, ktoré umožnili Slovensku zvládnuť prvú vlnu pandémie veľmi dobre. Mnohí z nás boli nútení takpovediac presťahovať sa do online priestoru. Už v marci senátori pod vedením predsedníctva prijali Dodatok č. 2 k Rokovaciemu poriadku AS TUZVO, aby bolo možné rokovať a schvaľovať potrebné dokumenty, bez ktorých by bolo fungovanie univerzity veľmi komplikované, aj elektronicky.

V apríli 2020 na svojom elektronickom rokovaní AS prerokoval a schválil tradičné ekonomické dokumenty, ako Výsledky hospodárenia za rok 2019, Metodiku rozdelenia dotácie a rozpočtu TU vo Zvolene pre rok 2020 a Návrh rozdelenia dotácie a rozpočtu TU vo Zvolene pre rok 2020.

V júni sa za dodržania stanovených prísnych epidemických opatrení Akademický senát zišiel prezenčne. Program rokovania bol naozaj bohatý, mal takmer 20 bodov. Senátori prerokovali a schválili Výročné

správy o činnosti a o hospodárení TU vo Zvolene v roku 2019, kde boli prezentované pozitívne výsledky univerzity tvoriace predpoklady dobrého zvládnutia krízy spôsobenej koronavírusom v roku 2020. AS TU vo Zvolene riešil ďalej personálne otázky, boli schválení prorektor na nové funkčné obdobie, členovia Vedeckej rady TU vo Zvolene, člen Správnej rady TU vo Zvolene a študentskú časť AS TU vo Zvolene a členovia Disciplinárnej komisie TU vo Zvolene. Prerokované a schválené boli aj návrhy na predĺženie nájmov, zriadenie vecného bremena, či odpredaj nepotrebného nehnuteľného majetku. V dôsledku zmien v zákone o vysokých školách boli nutné úpravy vnútorných predpisov fakúlt, ktoré AS TU vo Zvolene v júni 2020 schválili.

V júni 2020 skončilo členstvo v Akademickom senáte TU vo Zvolene 6 študentom z dôvodu ukončenia štúdia a v auguste 2020 ďalšej študentke z toho istého dôvodu. Volebná komisia AS pod vedením svojho predsedu prof. Tučeka vyhlásila doplňujúce voľby do Akademického senátu TU vo Zvolene. Prvé kolo doplňujúcich volieb – návrh a voľba kandidátov, sa uskutočnilo v termíne 30. 9. – 1. 10. 2020. Zhoršenie pandemickej situácie v Slovenskej republike v októbri 2020 viedlo k opätovnému prerušeniu prezenčnej výučby na Technickej univerzite vo Zvolene a volebná komisia tiež prerušila konanie doplňujúcich volieb pred druhým kolom. Vzhľadom na pretrvávajúcu

komplikovanú situáciu doteraz nebolo možné obnoviť prezenčnú formu štúdia a druhé kolo volieb sa zatiaľ neuskutočnilo. V decembri, kedy bol na rokovaní AS schválený Dodatok č. 1 k Zásadám volieb do AS TU vo Zvolene o možnosti elektronického hlasovania, volebná komisia rozhodla o pokračovaní volieb týmto spôsobom. Druhé kolo doplňujúcich volieb do Akademického senátu TU vo Zvolene prebehlo elektronicky v marci 2021.

Skúsenosti z prvého polroka 2020 poukázali na to, že je potrebné upraviť možnosti rokovania Akademického senátu, aby funkčnosť akademickej samosprávy a aj univerzity ostala zachovaná aj počas dlhotrvajúcej nepriaznivej pandemickej situácie. Presvedčili sme sa, že nie je možné odkladať riešenie otázok univerzity v nádeji, že sa mimoriadna situácia zlepší a potrebné záležitosti budeme môcť vyriešiť osobným stretnutím. Toto bolo dôvodom spracovania Dodatku č. 3 k Rokovaciemu poriadku AS TU vo Zvolene, ktorý členovia Senátu prerokovali a schválili v decembri 2020 na rokovaní prostredníctvom aplikácie MS Teams. Účasť verejnosti bola zabezpečená vysielaním rokovanja senátu prostredníctvom oficiálneho YouTube kanálu Technickej univerzity. Tajné hlasovanie v potrebných bodoch sa zabezpečilo prostredníctvom univerzitného informačného systému. Dôležitými bodmi rokovanja bolo napríklad schválenie Štatútu Lesníckej fakulty TU vo Zvolene, schválenie návrhu prof. Kačíkovej na pozíciu prorektorky TU vo Zvolene.

Vo februári 2021 Akademický senát znova rokoval prostredníctvom MS Teams. Veľmi dôležité v tomto období bolo schválenie Metodiky rozdelenia dotácie a rozpočtu TU vo Zvolene pre rok 2021 a návrhu rozdelenia dotácie a rozpočtu TU vo Zvolene pre rok 2021, kde senátori (najmä členovia ekonomickej komisie) aktívne spolupracovali s vedením univerzity. Rok 2021 a pravdepodobne aj nasledujúce roky budú z dôvodu znižovania finančnej dotácie od štátu pre slovenské vysoké školy veľmi komplikované. Schválením rozpočtu sa Technická univerzita zaradila medzi prvé vysoké školy, ktoré sa dokázali s problémom popasovať. Významnou témou, ktorá na vysokých školách rozvíjala hladinu, bol návrh novely zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách. V návrhu sa objavili výrazné zmeny nastavenia právomocí a fungovania akademických samospráv. Reprezentácie vysokých škôl na Slovensku a mnohé vysoké školy návrh novely dôrazne odmietli. 25. februára 2021 Akademický senát Technickej univerzity vo Zvolene vo svojom stanovisku vyjadril zásadný nesúhlas s návrhom novely zákona o VŠ a taktiež s úplnou absenciou verejnej diskusie pri jeho príprave. Pripojil sa tiež k stanoviskám Rady vysokých škôl SR a Slovenskej rektorskej konferencie. Významným bodom rokovania bolo aj schválenie prihlášky Technickej univerzity vo Zvolene k Magna Charta Universitatum. Magna Charta je významný dokument, ktorý bol podpísaný v roku 1988 v Bologni. Doteraz eviduje 904 signatárov z 88 krajín, medzi ktorými je viac ako 80 európskych univerzít. Technická univerzita hodnoty dokumentu Magna Charta Universitatum ctí a vyznáva dlhé obdobie a v súlade s nimi aj funguje. V súčasnosti sa chce pripojiť k 14 slovenským vysokým školám a stať sa tak signatárom Magna Charta Universitatum.

Podrobnejšie informácie o rokovaniach AS TU vo Zvolene nájdete na stránke univerzity v časti akademický senát (<https://www.tuzvo.sk/sk/akademicky-senat>).

Veronika Veľková,
tajomníčka AS TUZVO

ŠTUDENTSKÁ AKADEMICKÁ OBEC LESNÍCKEJ FAKULTY – NOVÁ STRÁNKA ŠTUDENTOV LESNÍCKEJ FAKULTY TUZVO

Komunikáciu a sociálny kontakt medzi študentmi, spolužiakmi či učiteľmi sme všetci brali automaticky za niečo samozrejmé. Prišiel však marec 2020 a nastala zmena. Prešli sme na dištančnú formu štúdia, pre niekoho úplne nič nové a neznáme, ale letný semester 2020 sme zvládli. Žiaľ, situácia sa veľmi nezlepšila a po dvoch začatých týždňoch v zimnom semestri, sme sa znova ocitli v online priestore. Takže znova bez študentského života a osobných kontaktov.

Pre väčšinu študentov sa akoby vytratil študentský život či režim. Najhoršie to bolo a možno aj je pre prvákov, a preto sme sa ako študentská časť Akademického senátu Lesníckej fakulty rozhodli založiť spoločnú facebookovú skupinu pre lepšiu a bližšiu komunikáciu so študentmi. Udialo sa tak 21. novembra 2021. Hneď sme začali s intenzívnou komunikáciou so študentmi. Začali sme zdieľať rôzne dokumenty a informácie týkajúce sa štúdia, hlavne na LF, ale aj v rámci univerzity, venovali sme sa rôznym anketám, dotazníkom, riešeniam problémov vysokého školstva na Slovensku, ale aj vyjadreniu spoločného poďakovania študijnej referentke p. Augustínovej, ktorá odišla do dôchodku.

V rámci Študentskej Akademickej obce sme vytvorili Študentskú komoru LF, ktorá pozostáva z členov ŠČ AS LF, vedúcich krúžkov a zástupcov jednotlivých ročníkov. Aj vďaka tejto stránke sa zlepšila komunikácia s vedením Lesníckej fakulty pri hodnotení a usmerňovaní súčasného pedagogického procesu na fakulte. Aspoň táto skupina nám mierne kompenzuje komunikáciu medzi sebou, hoci to nie je to pravé orechové. Nedá sa však nič robiť a musíme to spoločne zvládnuť.

Martin Danilák, predseda študentskej časti AS LF

Foto: autor

Krstní rodičia – online tradícia

Tradície na Lesníckej fakulte majú bohatú históriu. Rovnako tomu je aj pri imatrikulácii prvákov, či výbere krstných rodičov. Každý rok mali prváci možnosť zapísať sa na listy makety stromu pred menzou, kde boli uvedené mená štvrtákov, ktorí sa následne stali ich mentormi, resp. krstnými rodičmi. Potom nasledovala „zoznamovica“ medzi prvákmi a štvrtákmi, imatrikulácie, vešanie buly, či pochôdzka mestom. Žiaľ, súčasná covidová situácia nám to znemožnila. Mimoriadna situácia si však vyžaduje aj mimoriadne riešenie, a tak sme k tomu pristúpili aj my. Covidovú pandémiu tu máme už rok a nikto nevie, dokedy to bude trvať, a nechceme dovoliť tomu, aby nás táto pandemická situácia obrala o svoje krstnatá a zážitky (hoci o niektoré už pomaly prichádzame). Keďže sme sa skoro všetci presunuli do online priestoru, neostávalo nám nič iné, ako zrealizovať aj tento výber krstných rodičov online. Vytvorený a zdieľaný online dokument sme s našimi menami a prázdnyimi kolónkami sprístupnili a rozposlali všetkým prvákovi Lesníckej fakulty, ktorí majú od 4. marca 2021 možnosť výberu svojho mentora, resp. krstného rodiča. Niekoľko študentov tak už urobilo, čo nás veľmi teší. Žiaľ, situácia nám dovoľuje urobiť iba tento online výber krstných rodičov. Osobné (online) zoznámenie je už na každom zvlášť a vo vlastnej réžii. Nebránime sa však a veríme, že opozdenú „zoznamovicu“, imatrikuláciu, vešanie buly či pochôdzku mestom dobehneme vtedy, keď to bude možné.

Martin Danilák, LF

Foto: autor

ZA PÁNOM PROFESOROM ŠTEFANOM SCHNEIDEROM

Prof. Ing. Štefan Schneider, PhD., študoval na Drevárskej fakulte Vysoké školy lesníckej a drevárskej zo Zvolene, ktorú úspešne absolvoval v roku 1973. Mal to šťastie, že patril medzi študentov prof. Jindřicha Halabalu, ktorý bol vtedy vedúcim *Katedry architektúry nábytku a drevárskych výrobkov*, čo je dnešná *Katedra dizajnu nábytku a interiéru*. Táto významná osobnosť nábytkárskej tvorby bývalého Československa nepochybne mala výrazný vplyv na nábytkovú tvorbu prof. Schneidera.

Ako mladý dizajnér sa po skončení školy zamestnal vo *Výskumnom ústave drevárskeho a nábytkárskeho priemyslu* v Bratislave. Medzi jeho najúspešnejšie dizajnérské koncepty, ktoré sa dostali do sériovej výroby, patril úložný sektorový nábytok SLUNA. Ten sa vyrábala v 80. rokoch 20. storočia v Drevoindustrii Žilina. Po 15 rokoch úspešnej dizajnérskej tvorby sa prof. Schneider vrátil do svojho rodiska a tiež na svoju alma mater Technickú univerzitu do Zvolena. Tu pokračuje v práci svojho učiteľa prof. Halabalu a podieľa sa na tvorbe nových študijných programov v odbore dizajn.

Profesor Schneider prispel významnou mierou k založeniu *Katedry dizajnu nábytku a drevárskych výrobkov*, ktorú osem rokov aj viedol. Výrazne a v rôznych podobách ovplyvňoval smerovanie študijného odboru dizajn viac ako 30 rokov. V rámci pedagogickej kariéry vychoval rad úspešných dizajnérov, časť z nich aj na Mendelovej univerzite v Brne, kde pôsobil 10 rokov.

Profesor Schneider chápal rolu pedagóga ako svoje životné poslanie a prácu dizajnéra ako 24-hodinový maratón. Sám seba vnímal tiež ako bytového architekta, ktorý rád používal klasickú ceruzku a rysovaciu dosku s pantografom.

Popri výskumnej a umeleckej činnosti v oblasti produktového dizajnu sa venoval aj vlastnej dizajnérskej tvorbe. Jeho srdcovým produktom, „kráľovskou disciplínou“, ako vravieval, bola stolička. Obdivoval tvorbu Michaela Thoneta, a to nielen z hľadiska tvarového, ale aj technologického a konštrukčného. Výrazným a signifikantným momentom sa stal jeho vlastný návrh dizajnu série stoličiek, ktoré nazval „schneiderky“. Podobne ako Thonet využil pritom technológiu ohýbania bukových profilov, ale so súčasným novým konštrukčným

a dizajnérskym riešením. V roku 2012 boli „schneiderky“ zapísané do registra dizajnu na Úrade priemyselného vlastníctva.

Profesor Schneider je nositeľom mnohých ocenení, osvedčení a zápisov dizajnu na Úrade priemyselného vlastníctva SR a nepochybne patrí medzi významné umelecké a vedecko-pedagogické osobnosti, ktoré významnou mierou prispeli k rozvoju nábytkovej tvorby na Slovensku a výrazne sa podieľali na výchove mladých talentovaných dizajnérov.

Čeť jeho pamiatke!

Pracovníci KDNI

Doc. Ing. Martin Mrenica, CSc.
(30. 5. 1942 – 15. 3. 2021)

ZA PÁNOM DOCENTOM MARTINOM MRENICOM

Súctou a zármutkom sme sa v piatok 19. februára 2021 rozlúčili s naším bývalým kolegom, priateľom a výnimočným človekom doc. Ing. Martinom Mrenicom, CSc., ktorý nás náhle opustil dňa 15. februára 2021 vo veku nedožitých 79 rokov. Správa o jeho úmrtí nás zaskočila a všetkým, ktorí ho poznali, spôsobila hlboký žiaľ a smútok. Posledná rozlúčka so zosnulým sa konala v kruhu rodinných príslušníkov a blízkych priateľov v Dome smútku na cintoríne Sliach-Hájniky. Na smútočnom obrade zazneli smútočné príhovory so slovami útechy pre smútiacich, ako aj slová mimoriadneho uznania ľudských, charakterových a odborných vlastností, schopností a úspechov doc. Mrenicu.

Doc. Mrenica prežil veľmi plodný a intenzívny život venovaný práci a rodine, ktorú tak miloval. Žil a pracoval vždy čestne, s vysokým odborným a morálnym kreditom. Obdivovali sme jeho pracovnú zanietenosť a excelentnú odbornosť vždy podloženú ľudským prístupom a ochotou podať pomocnú ruku. Počas svojej takmer 50-ročnej pracovnej kariéry sa intenzívne venoval predovšetkým problematike bezpečnosti technických systémov a bezpečnosti strojov, diagnostike a energetickej náročnosti spaľovacích motorov a hasiacej technike.

Doc. Mrenica sa narodil 30. mája 1942 v Hronskej Breznici. Svoju strojársku odbornosť začal štúdiom na Strednej priemyselnej škole strojníckej vo Zvolene, kde v r. 1960 maturoval. Od ukončenia SPŠ postupne pracoval na viacerých vedúcich technických pozíciách v podnikoch LIAZ Zvolen; Lesostav, a.s., Zvolen; a ESSEL, a.s., Slovenská Ľupča. Vysokoškolské štúdium absolvoval externe na Fakulte strojníckej Vysokej školy dopravnej v Žiline, kde bol promovovaný v r. 1974 za inžiniera v odbore strojárská technológia. V rokoch 1982 – 1988 absolvoval vedeckú aspirantúru na VŠLD vo Zvolene v odbore technika a mechanizácia poľnohospodárskej a lesníckej výroby, v ktorom mu bola udelená hodnosť kandidáta poľnohospodárskeho – lesníckych vied. Svoje odborné vzdelanie završil v roku 2001, kedy bol vymenovaný za docenta v odbore inžinierstvo strojov a zariadení na Fakulte environmentálnej a výrobnjej techniky TUZVO. Doc. Mrenica bol držiteľom mnohých osvedčení, ktoré vypovedajú o jeho vysokej odbornej fundovanosti: bol odborný garant na vykonávanie výchovy a vzdelávania v oblasti ochrany práce, autorizovaný bezpečnostný technik, technik požiarnej ochrany, špecialista na prevenciu závažných priemyselných havárií a súdny znalec v odbore strojárstvo. Bol členom troch profesijných združení: Slovenskej spoločnosti pre poľnohospodárske, lesnícke, potravinárske a veterinárne vedy SAV, Cechu majstrov údržby na Slovensku a Asociácie BOZP a ochrany pred požiarimi. Aktívne pôsobil aj v Klube vojenských výsadkárov SR, ktorý jeho činnosť ocenil udelením zlatej a striebornej medaily Jozefa Gabčíka za aktívnu prácu v prospech výsadkových vojsk, za rozvoj a propagáciu parašutizmu a tiež plakety Štefana Baniča a niekoľkých ďalších pamätných plaketí.

Doc. Mrenica stál pri formovaní Fakulty environmentálnej a výrobnjej techniky (dnes Fakulta techniky), kde pôsobil od 1. 2. 1997, a aktívne prispel k jej rozvoju a strategickému smerovaniu. Patril medzi výnimočných a nezabudnuteľných pedagógov. Svoju pedagogickú činnosť zabezpečoval s vysokou odbornosťou, ale aj s ľudským prístupom k študentom, ktorým vždy poskytoval nové myšlienky, motiváciu a inšpiráciu v štúdiu. Gestorsky a pedagogicky sa podieľal na výučbe predmetov: bezpečnosť technických systémov, systémy údržby a opráv, diagnostika výrobných strojov a zariadení, renovácia a ohodnocovanie strojov. Počas svojho pôsobenia na Fakulte bol školiteľom 2 doktorandov v študijnom programe bezpečnosť technických systémov a vedúcim 5 bakalárskych prác a 10 diplomových prác. Zoznam publikačnej činnosti doc. Mrenicu obsahuje 4 vysokoškolské učebné texty, 2 monografie a takmer 45 pôvodných vedeckých prác, referátov, odborných článkov, záverečných správ a štúdií. Bol zodpovedným riešiteľom vedeckého projektu a spoluriešiteľom 8 projektov. V čase svojho pôsobenia na univerzite bol odborným garantom Kurzu bezpečnostných techník, kde ako prednášajúci aktívne pôsobil aj po svojom odchode do dôchodku v roku 2008.

Rozlúčme sa ešte raz s doc. Ing. Martinom Mrenicom, CSc., a poďakujme mu za všetko dobré, čo počas svojho pôsobenia na Fakulte techniky (predtým FEVT) vykonal v jej prospech, za to, čo urobil pre zviditeľnenie Technickej univerzity vo Zvolene a tiež pre mnoho svojich kolegov a študentov.

Vždy s úctou budeme spomínať na jeho prácu, priateľský a korektný prístup a na všetko, čo nám, mladším kolegom dal do života. Budeme sa snažiť jeho odkaz rozvíjať.

Martin náš milý, mali sme Ťa veľmi radi, a preto natrvalo zostaneš v našich srdciach a spomienkach.

Češť Tvojej pamiatke !

Erika Sujová, FT

OZNÁMENIE O MOŽNOSTI OBJEDNANIA A ZAKÚPENIA ODBORNEJ LITERATÚRY Z E-SHOPU TUZVO V OBDOBÍ ZMENENÝCH PODMIENOK FUNGOVANIA TUZVO POČAS EPIDEMIOLOGICKEJ SITUÁCIE SPÔSOBENEJ OCHORENÍM COVID-19

ŠTUDENTI A ZAMESTNANCI TUZVO, venujte pozornosť tomuto oznamu.

Aj v podmienkach súčasnej pandemickej situácie zabezpečujeme predaj odbornej literatúry z E-shopu TUZVO na <https://books.tuzvo.sk/>, kde naďalej platí zabehnutý objednávaci systém.

Posielanie objednanej literatúry je prispôsobené poštovým službám na TUZVO, a to trikrát do týždňa, platí zatiaľ do odvolania. Faktúru za objednanú knihu posielame objednávateľovi mailom.

Podmienky predaja ostávajú pre študentov a ostatných objednávateľov nezmenené a sú uvedené na stránke E-shopu TUZVO.

OSOBNÝ ODBER V PREDAJNI TUZVO NIE JE MOŽNÝ!

V prípade nejasností využite konzultáciu na čísle 0917 376 564.

e-shop
TUZVO

Eva Fekiačová
Vydavateľstvo TUZVO

PROMOVANÉ KNIHY:

Jubilanti

Mgr. Eva Fürhofferová
Prof. Ing. Marek Fabrika, PhD.
Mgr. Jaroslava Štefková, PhD.
Doc. Ing. Eva Drličková, PhD.
Iveta Kečárová
Vladimír Rajčok
Jana Holíková
Ing. Jana Jančíková
Ing. Iveta Kíšíková
Ing. Adriana Katriňáková
Beata Fáberová
Alena Gunárová
PaedDr. Martin Kružliak, PhD.
Ing. Emília Orémusová, PhD.
Ľubomír Lalík
Mgr. Ing. Ivan Chromek, PhD.
Ján Babiak
Prof. Ing. Dušan Gömöry, DrSc.
Ing. Mariana Jakubisová, PhD.
Doc. Ing. Vladimír Štollmann, CSc., PhD.
Prof. Ing. Valéria Messingerová, CSc.
Mgr. Oľga Mikulová
Vladimír Bobáľ
Ing. Ján Lietava
Prof. Ing. Milan Saniga, DrSc.
Prof. Ing. Juraj Veselovský, CSc.

SLDK
KPLZI LF
ÚCJ
KMOSL DF
ŠD
ABH
OIP Rektorát
Dek FT
CIT
ORP Rektorát
EO Rektorát
ŠD
ÚTVŠ
KPO DF
OIP Rektorát
KPO DF
OIP Rektorát
KF LF
ABH
KLĹLM LF
KLĹLM LF
ORĹZ Rektorát
ABH
OIP Rektorát
KPL LF
KDNI DF

VŠETKÝM JUBILUJÚCIM
SRDEČNE GRATULUJEME
A ŽELÁME PREDOVŠETKÝM
VELA ZDRAVIA, ŠŤASTIA,
POHODY A VELA ÚSPECHOV
V PRÁCI I V SÚKROMNOM
ŽIVOTE.